Налшык Іэтауэ щагъэльэпlащ Іуашхьэмахуэ «Урысейм и тельыджибл» зэпеуэм зэрыщытекІуар

«Іуащхьэмахуэ и текіуэныгьэм хуабжьу дыщогуфіыкі», - жеіэ КъБР-м и Президент Къанокъуэ Арсен.

щіэ щыхуищым, абы зэрыщыгу-фіыкіри ибзыщіакъым. «Япэ уитыныр сыт щыгъуи гуапэщ,

ДэрэжэгъуэкІэ

гъэнщІа пшыхь

эхууэса цІыху мин 20-м куэд игъэзэшІаш Димэ чкъргандыг димэ чалын 20-м куэд игъэзэшІаш чалын 20-м куэд угуэд чалын 20-м куэд угуэд игъэз чалын 20-м кырэм 20-м кыры 20-м кырэм 20-м кыры 20-м кырэм 20-м

КъБР-м и цlыхубэ артист нэхъ щlалэ дыдэу, Евровидением щытекlyа япэ урысей уэрэджы-laкlyэу», - пищащ Димэ.

шыгекіуа ягіз урысей уэрэджы-Іакіузу, пицащ Димэ. Абы иригушхуу кызкигьэ-шащ Венгрие, Австрие къэ-ралхэм и дискхэр ээрыщшэр, И мурадхэм я гугьу шищым, Надшык и Театр щхэцятізм концерт щитыну зэригугьэри ибэыщіакъым.

Респиблика псор ирогишхиа Билан Димэ дызэриІэм

КОНЦЕРТЫМ и пэ къихузу
КъБР-м и Правительствэм щекlyзика зэlушіэм апкуэлау щыжикаш Презъгдент куром куром
куром презърдент куром куром
куром презърдент куром
куром куром
куром
куром куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром
куром

хуэдэ ехьулІэный-эхэр куэду шытын хүсий, сыт шхэякіэ жыпіэмэ, абыхэм кьэкіуэнум туратьзгушкуэ, - жиіаш Кьанокыуэ Арсен. Республикам и Іэташкьэм кыытигьзиаш Димэ и льахэм льсызэрыкуры декіуэкі псоми фіэгьзиіэгьуэну кызэрыкыры Апхуэдэ ціыхухэм я жэрдэмыр хурай кумэ, ядэіэпыксуну сыт шытъуи зэрыхьур. Апхуэдэ ціыхухэм я жэрдэмыр ядиіаш, билай кызхутын жырамыр арыкрызэрырыр жиіаш, Билайи кызхигьзшаш екіуэк

гур хэзыгъахъуэ Іуэхүхэрш. Араш нобэ мыбы сыщіыщыіэри, жиінш абы. Кыбэраей-баль-кьэрым щыпсэухэр эн гупсыхыры шылууман кыран махуэшхуэм къызэрырихьэлlар хуабжьу зэригуапэр. - Сэ япэкіэ сызыгъэкіуатэр си

ЗЭГУРЫІУЭНЫГЪЭМ

злу угипульны влям и утым шагьзува сценэм и жыантТэм тегха псальзхэм гур хагьахьузуч суу хагьахьузуч сууч кагызхузурысейм и тельыджиблым ящышцо, «Евровидение-2008» запеуэм пашэныгъз къыщызыха Билан Димэ».
«Урысейм и тельыджау ул запечум кърикГуам и

«Урысейм и тельыджэу 7» ээпеуэм кърнкІуам и щІмьжІэ ээхаша конпер-тым къэрал шоу-бизье къБР-м шыш уэрэджы-КакІуэр ээрыхэтынур хуабжыу я гуапэ хъуат республикэм и щІалэ-гъуалэм. Пшыхым шІалэ-гъуалэм. Пшыхым шІалэ-

дзэн и пэ къихуэу хуэму-рэ къызэхуэсу хуежьащ республикэм и къалэхэм.

районхэм къикІа шІалэ-

раноплэм кынкы щалэ-гъуалэри нэхъыжьы!уэ-хэри. Билан и уэрэдхэм едэ!уэну я нэ къик!ырт илъэс зыбжанэ ф!эк!а мыхъуахэми.

мыххуахми. Концертыр къызэЈузыха Концертыр къызэЈузыха Къумахуэ Мухьъэдин жибащ Гуащхъэмахуэ ди республикум и мы-закъуэу, Урысей псом къмщальъта щыгу те-льыджэу зэрыщытыр, абы ди ц Пыхухэм гушхуэ-нытъэ къазэрыхилъхъэр. Пэлэжатъуак Гъли.

ДэрэжэгъуэкІэ гъэн-щІауэ екІуэкІа концер-тым хэташ КъБР-м шы-

тым хэташ КъБР-м щы-пізрыіуэ, куэдым фівнуэ яльэтьуа артистхэри, зи зэфіэкіыр япзу зыгъэ-льагьуэ ныбжыыщізхэри, уэрэджыі ак іу, къэфа-кіуэ гупхэри. Абыхэм еп-льыну, загьэпсэхуну къы-

Уи щхьэм и закъуэ епхьэлІэ хъунукъым

икии пщізшхуэщ, сыт щържіз жыпізмі, а цірэ выхуэбтээфещія цыхуэ зачинфіз куэд диізш. Ар сэ къвзэрысцыхърм и гутъу пщіымэ, дамыгъэм къигъэльагъуэу къысфіющі ціыхубэм къысхуащі пщіэр. Сэ а цірэ зэрызгъэлэжыным сыт щыгъуи иужь ситынуші»

макьамом яхузиіз льагьунна-гьорц си екуліпэньгьзом саху-зышэр. Къвпитым, кузд мохой-дальхузахом в гуйле пишьтри, автухрым удзількъунри хъер къваноляўчац. Икід» міся удрагь кържаю тульунц. Икід» міся удрагь кържаю тульунц. Икід» міся удрагь журжыр хтыум сыкъвших акід сиіз гурыщізр зыми хузамыгьэ-зан гулапа-т угуры, міся удрагура удрагура удрагура удрагура удрагура удрагура пишацор шохотура удрагура удрагура пишацор шохотура удрагура концерт щитыну заригурар концерт шитыну сорина удрагура концерт шитыну заригурар концерт шитыну зарикура концерт шитыну зарикура жура ша акула удрагура жура ша концерт шытын удражена изым журарамистам. Або фізыція концерт шытын удражена изым журарамистам бон фізыція концерт концерт шура концерт концерт шитын концерт шура жура шура жура жура шытын концерт концерт концерт шура концерт шар концерт шура концерт шар концерт шура концерт шар концерт шар концерт шура концерт шар концерт ша

нэщіэпыджэ замирэ

гуэри яримыту. Хайм цІыху

минищэхэр апхуэдэ щІыкІэкІэ игьэлІауэ къалъытэ. Абы теухуа Іуэхур зэхуа-щІыжауэ щытащ, езыр мыпсэщыжауэ щыташ, езыр мынсэ-уж я гугьэу. АрщхьэкІэ, жур-налистхэм къызэрахутамкІэ, лІыукІыр дунейм тетщ. (ИТАР-ТАСС).

♦ Расист, антисемит зыкъэІэтыныгъэхэм хэк Іуэдахэм я фэеплыр щагъэлъап Іэ Франджым. Виши унафэ щищ зэманым нацистхэм я телъхьэ

Урысейм и муралш кървали в-м - Германием. Швецием. Италием. ПотъушиХм - я леж ды къвщишиххивър пlалъжір ВИИБЭУИЗ. Ар жијащ уб-м и кърват са-питар докутър и хъъвщихъ-Онищенкъ Гениадий. Абы кървалжи кървал пъм підъхухм я узыншатъм егууун хульщ. правительствэм и полицэм 1942 гьэм бадээуэгьуэм и 16 -17-хэм Париж и щІымахуэ льакъуэрыгьажэ къэжыхьыпІэм залымыгъэкІэ щызэхуиху-сащ лъэпкъкІэ журтхэм къатехъукІа франджыхэу мин 13-м щІигъу. ИужькІэ ахэр нэмыцэ

фашистхэм иратащ. • Илъэс 50 и пэкІэ (1958) къызэрагъэпэщащ Совет-Корей зэныбжьэгъугъэмк Гэ обществэ

(1993 гъэм мэлыжыхым и 7-м къыщыщ1эдзауэ Урысейм Ко-рее ЦІыхубэ-Демократие Рес-

жымкь - накчыгтэ мазэхэм ду-нейм и щытык!эр хъарзынэу зэ-рыщытам и ф!ыгтэж!э, адрей илъэсхэм елтытауэ, мы гъэм куэдк!э нэхъ гъавэ бэв къахуэ-хъуащ! Арами, накъыгъэм и ____

письм шыгужын хуейм и процепт б0-м ноблагьэ. Тони мин 42-рэ кьышlаfукlаш, дэтхэнэ гектар-ми ику иту центиер 31-рэ кьет. Хьэр иэхьыфfу шыхьуаш ПБ-рэлж, ПГэлжэм районхэм - абы-

хэм гектарым хуэзэу центнер 35-рэ къышытрах. Абы къы-

дэкІуэу республикэм и райони-тІым гъатхасэ хьэр пыупшІын

ТАФЭТЕС щІыпІэхэми гуэдз хъарзынэ къыщрахьэлІэж. Гек-тар мини 4 Іуахыжати, дэтхэ-нэми центнер 37-м щІигъу

къытекІащ. Нэгъабэ бжьыхьэсэ хьэм гектарым хуэзэу центнер 25-рэ бжымхьэсэ гуэлзым центнег 28-м щІнгъу, гъатхасэ хьэм цен тнер 21-м тІэкІу фІэкІыу, гъат

хасэ гуэдзым центнер 13 къыт-рахауэ аращ. Къэбэрдей-Балъкъэрым мэкъумэш хозяйствэмк1э и

мэкьумэш хозяиствэмктэ и щІзныгъэ-къэхутакІуэ инсти-тутым и унафэщІ Мэремыкъуэ Арсен зэрыжиІамкІэ, мэлы-жьыхь - накъыгъэ мазэхэм ду-

публикъм ныбжъргъугъэ хуніз-нымкіз, щэнхабээмкіз дэлэ-жээнымкіз обществий). Фъддзуэтуэтуэм и 16 - 20-хэм Баден-Бадей (Германие) ще-кtyэкімуну мосметологиемрэ-тым и 57-из контрост-тым и 57-из контрост-тым и 57-из контрост-титуам совет футболист, кокке-ист и 19ра1/уз, тыуанкъэтет гъузэджэ, СССР-ч спортык-

кІэ щІыхь зиІэ и мастер, жы-лагьуэ лэжьакІуэ, ФИФА-м и

• 1922 гъэм къалъхуащ тха-кІуэ, бээ щІэныгъэлІ КІэрэф Мухьэмэд. 1993 гъэм дунейм ехыжащ.

◆1940 гъэм къалъхуащ гъуаз-джэ щІэныгъэхэм я доктор,

КъБКъУ-м и профессор Мэл-бахъуз Борис.

хьэжынущ сыхьэт 20-рэ дакъ къз 48-м.

ΠείΙαθουρή κατεκεκτούμας ΙΗΑΛ Μγκεκονομία.

Акьыл кІэщІыр бзэгу кІыхыц.

● КъБР-м и Правительствэм

Май куейм и

ЗЫУЖЬЫНЫГЪЭМ ТОПСЭЛЪЫХЬ

КъБР-м и Правительствэм зэlушіэ щекіуэкіаш. КъБР-м и Президент Къанокъуэ Арсен яlущіащ къалэ, район админист-

КъБР-а. и. Правительством за/иш\u00e4b шем/рэхівши. КъБР-а. и. Президент Къвнококу» Дорски я/иш\u00e4ш къвлъ, район администрацузка и Ізташкъхъзм.

ЗЭ/ИШРА хуташ (къБР-и и Президентъм и Аличенистрацуя и Укафъзи КъБР-и и Правителъстъзи и Укафъзи и Укафъзи Възгърува, токър правителъстъзи и Укафъзи и Язъ кузура. Тъзъзивъзи Курат, министерствъзкум, ведомствъзкум я Ізташкъзкур.

Хабэз хъкура, Президентым щівшіз администрацізум я Ізташкъзкум ядритьзум за Ізташкъзкур.

Хабэз хъкура, Президентым щівшіз администрацізум я узкузсыр зы техуруз шагар Майр районырш. ноба заби піз шетана Илекуру закрузна районырш. ноба заби піз шетана Илекуру закрузна районырш. ноба заби піз шетана Илекуру закрузна районы и администрацізум и унафэші Атаманенкы Юрий псаль унритым и па кимкум заўущізу хар убавкунырш. А районым и администрацізум и унафэші Атаманенкы Юрий псаль унритым и па кимкум заўущізу кышызаўункым КъБР-и и Президент Къвнокух Арсен жинай угурит-зуўувш къв-пъз-пата-уў унужтур-хуэхум кузя кызычара, заўушым жар заўу

пщэ къыдэхуэхэмрэ щыубзыхуа дэфтэрхэр зэхагъэуващ

ЗЭПЭЩУ

ш[адзэр

Къзбрасів-балькъррым п

хабара, Бальгарым п

кабара балькарым п

кабара, Бальгарым п

кабара бальгарын п

кабара балыгарын п

ка

респуоликам казы цызорат э я я э вы цызорат э я я э вы цызорат э я я э вы цызорат э я я вы цызорат э вы цызорат э вы цызорат вы цыз

ситынущ». Къемыхъуліа гуэр иджыри щыіэрэ щымыіэрэ къызэхуэсащыпэрэ щымыпэрэ кызахузса-хэр щымцізупщізм, уэрэджыіа-кіуэм жиіаш ціыхум сытым дежи игу щіэныкъуз гуэр зэриіэр, зы-іэригьэхьэн хуей іэджэ иджыри зэрыцыіэр. Ауэ абыхэм къы-зэрырамыгъэкіуэтыр, поземы-блэжу улажьэмэ, гурэ псэкіз уху-

щізкъума, сытри зарыпхузафіз-ківнур жиіащ абы. Дима журналистхом яхуиіузтащ и сабиигъузм къыдалажьахар, щыпсэуз Май къалам макъамам-кіз щезыгъэджахар зарыщымы-гъупщар. - Си гъащізм мыхьэнэшхуз щы-

- Си гъащіям мыхьонашхуа щы-зиіа ціьхуги си егъаджакіуэр, -жеіз Билан. - Сыхуаарэзыц кий цізх-ціяхурэ дізопослать з. Ев-ровидением сыщыщы!ами, те-лефоннія къвзахуэхуау щы-тащ. Ектуліанытьа гуар щызыіа-рыбгъэхьамі деж. ару и цьзым и закъуз епхьэліз къунукъым, атіз сътым дежи пльытан хуейщ ар сътым дежи пльытан хуейщ ар къвіпкуахуахар. Ахаращ нахъы-къвіпкуахуахар. Ахараш нахъы-

къыпкуэхбумара, Ахоращ нійхьы бар зи фільгар.
- Ехьуліаныгъа зыіарыбгьажь-ным, илякіз кукіуатэным угезыгъа-гуш. Са і іуахум сытезыгъагушхура абы хузиіа жардамырш. Иджы-псту сценям, сытым дежи сщіыгъу макъмама музиіз льагруны-зышар. Къвпицтама, кузд махъу зышар. Къвпицтама, кузд махъу заза. ихъзыльтъхуахам, къыб-

тут Заур: Ди къару нэхъ лъэщ дыдэр зэкъуэтыныгъэрщ

Зэгуры уэныгъэм и утым. 2008 гъэ, бадзэуэгъуэм и 14. Сурэтыр МАМИЙ Руслан трихащ.

- ИУЖЬРЕЙ ильэс 20-м ди кърдалыр демократием и гзур-гум тепц. - жийан Туу зау-Абы фіы куэди къмгуджіуан, чау жылагь хэр зыгълузавэ ныкъусаныть з изъх машіп, къмгудуна жылагь хэм жылагь зау-педатьжи папшіэ, дължы эжэр-минарэ зи дъябкы междуна прикър-джатьжим я бежить за тыра-джатьжим я бежить за тыра-джатьжим я бежить за тыра-джатьжим я бежить за тыра-рессура, кърдуна сыста зара-рессура кърдуна зара-

дахэ яЭну. Сэ шэч кынгескьэр-кым мамырыгъмрэ эзгуры-Іуэныгьэмрэ щытепшэ, пщі мізэхуащі дуней яЭну ди иІыхухэр ээрышІэхыуясым, ди урепубликам и зыужыныгым я гуащіэ халькы псэуну ээрыхушІысьум. Міс абыхом я къарур эшпіагысыны кы

тыні Хуейщ ди лі-ак/эм къншахку Іухугуэ мащукалысыных у Іухугуэ машукалысыных публукан у кактары, республикум шарак ү харажары харажары харажары харажары харажары кактары кыражары кактары к щіэтын къару нэхь льэщу диіэр ди зэкъуэтыныгъэрш. Зы унагьуэм кьыщыхъуа зэрыбыным хуэдэу дизэгъусэу ди къэкіуэнур нэхъыфі зэрыхъунум дыхуэлажьэмэ, дэ зыри

элъэщынукъым. ШХЬЭЩЭМЫЩІ Изэ. «

Пензэ къалэм дэт психиатрие сымаджэшым дыгъуасэ и суд ящІэн щыщІадзащ щихъыу зызыгьэІуа Кузнецов Петр. Фигу къэдгъэкІыжынщи, абы

Онту къздътъя Івжаница, або и «уаххим» сволув півку 37-м, сабин 4 яхлуу, зышідаубида-жауз щытащіцімуня Абыхом къздъваторт дунейм и къут-жытъур късачу, а фізи шідарі зія акъма зытемысхом пера унуми шідыть Куменою Петрт. Абы и зэранийз цімку-бияті ліащ, шідуня пеція сымаджа щыхъури. Куменою Петр суд тращівхыванущ, ау-зар ягьэтімсьніу къміщізкім-нукьма збо еізэн хуейщ пен-хиатрхэр.

Щыкурытыхым щіыр щы-

хьсяш. Эгей тенджызым къегъэщІы-лІа щІыпІэхэм абы нэхъ къару щиІащ. Зы цІыху хэкІуэдащ, нэгъуэщІ хъыбар дыгъуасэ

Апхуэдэл дыхуейкъым

А бзаджэнаджэр псэу?

К БУКЪПЪМ ППРОСОМ ИТХЭМ ГЕППЫККОМ. ПРЯВИР ПСУУУ КЪВШТЫКИМ. ПРЯВИТЬ ПСУУУ КЪВШТЫКИМ. В ТОЗИТЬ ТОЗИТЬ

япэ вице-президент Гранаткин Валентин (1908 - 1979).

◆Дыгъэр къыщІэкІащ сыхьэти 5-рэ дакъикъэ 39-м, къу-

◆ Махуэм и кІыхьагъщ сы-хьэт 15-рэ дакънкън 9-рэ.

Льэпкь Іущыгьэ:

Важын-Бахэр йок/уак.
ПСЫР къыщемъв бтытъз
шІыпіяхмя закільькіуэх кыщешка уашкнымуэхлыро Шорарж, районым шарро Шорарж, районым шаршызахуакъвсу зауа къвутіыпщым поымра я заранкія мы махуахм дамбахэр щіыпіа-щыпіахми
кыщінямудащ. Псы жапіар закуай хуагтазуажным
иратъзуазліцью и уархож
поымра закуай хуагтазуажным
иратъзуазліцью уархож
поымціарыщіму тіур. Ахэр
поымціарыщіму іууахм зарыпарыхьам и фіытъакіа
щіыпіа шкажахуахра сякатыншаму кызатенаш. ЖАНХЪУЭТ Зузэ

ствэ л1оужыятьуэ псоми яйуэ республиком и1эц тываэ ээры-1уахыж комбайну 533-рэ, мжкумылэ ээрыгэхихэныр тех-никсу 631-рэ. Ауэ ахэр хэгэгуэм помыл-ээрымый эхэрулц. Абы пыкхуну и1ык1эр яубъкхуац. Ростов областым, Ставрополь крайм, Осетие Ицихэрэ - Ала-нием я техникэр къраштын мурадш.

САМЧЕНКЭ Светланэ. КъБР-м Мэктически КъБР-м Мэкъумэш хозяй-мрэ ерыскъыпхъэхэмк1э и министерствэм и пресс ІуэхущІапІэм и унафэщі

Шэрэдж

псым

и Іуфэхэр гъзбыдэнымкіз лэжьыгъэхэр йокіуэкі.

Налшык къалэм Абхъа ым и утым политикэ парт эм я щІыналъэ къудамэхэм мужбыным дригелхкэлш Теророизмурэ эктремиз-мурэ драбийцін кызкуе-джэныгьэм шјэту. Пэкіум хэтыну кыздогьэблагьэ ди республикум мамырыгьэм-рэ загурыіуэныгьэмрэ щы-рги. Бызашівлеуму, ар, ды-пірэ закурэтыныгьэрші. Кыззатьяльщамура Кыззатьяльщамура

туан туан хизсэн. Туанэт, хьэлэлт, нэмыс хэлът. Пе-хчатым н шэхухэр щахъумэ ГуэхущГанТэм илъэснщкГэ сыщыдэлэжьати, ар къз-

губжьауэ, ину ціыхум еп-сатьэу зэхэсхакъым. Стьэ-гъуар нэгъуэщіщ - зи Іуэху

Мыри сигу къокыж. Зэгрозно къалом дыкіуат. Махуэхэм ящыщ зым Иуаным хухаха пэшым сышыххэмэм хухаха пэшым сышыххэмэм хухаха пэшым хухаха пэшым хухаха пэшым хухаха пэшым хухаха пэшым хухаха пэшых хухаха пэшых хухаха пэшых хухаха пэшыххэмэм хухахага гарага гар щыхьэмэ, Хьэсэн и кіэсту-мыр шэнт натіэм фіэлъу солъагъу, Дыщэ Вагъуэр

къыхэлыдыкІыу.
- Зыхэзгьалъхьэ Вагъуэр,
- жызојэ, - Моуэ уэрам сыте-

- жызоіэ. - Моуэ уэрам сыте-хьэнщи, занщізу къэзгъэзэ-жынш

Хьэсэн гупсэхуу къызоплъ-ри: ри:
- Зэхэлъхьэ, ауэ хуэсакъ.
Мыр дубликаткъым, Дыщэ
Вагъуэ дыдэращ.

Мафіэгур хуэму Омск къалэм и гъущі гъуэгу станцым техьэри, ешам ещ-хьу папщэурэ, къзувыіащ. Старшина щіалэ псыгъуз

Старшина щІалэ псыгъуэ кІыхыыр вагоным къинэри, абы игъуса и ныбжьэгъур вокзалым телъэдащ, зыгуэр-хэр къищахуну, ауэ нэхъ псынщіэжу къигъэзэжащ, бауэ-бапщэрэ, и нитіыр къихуу.

бауз-бапціэрэ, и нитыр кытуу,
- Ныбжызту старшинаі.
- Сыт кызхуарг, хушкьащ
- Сыт кызхуарг, хушкьащ
- сыт кызхуарг, хушкьащ
- сыт кызхуарг, хушкьащ
- сыр кызхуарг, хушкьай
- кырит-ыжура, жыжы дахат, акууркы шімізтыр накіум кысдуаші, эра сины пера дикызхуы мамырг,
- Зауз кызхуы мамырг,
- Зауз кызхуы мамырг,
- зауз кызтуаці, Вагоныбжэм lyr ліы кызмылыфэм
- мейбашкуэрэ зауз шкышыльтатаці, Идмыт лабы гу
шыльтатаці, ганці утыкум ий-

жейбашхыуэр зэуэ шхыз шыптэгаш, Иджыт абы гу шыптыган Идэкта бы гу шыптыгар бүрэгүү бүрэгүү торым шыху куад кызаэреп-шын кызышкугаш. Кевитан и макы гуумын куад кызауыг куалуулуу жаруу кызуулуу куалуу жаруу жаруу куалуу жаруу маруу маруу жаруу куалуу жаруу куалуу куалуу жаруу жаруу куалуу жаруу жаруу куалуу жаруу жа

хуэхъуат. Ауэ иджыри бийм и къару илът. "Зы совет

1944 ГЪЭМ ди дзэхэм Тал-

нущ". Асыхьэтым Иуаным къе-льагъу епхауэ псы Іуфэм Іут кхъуафэжьейр. Абы лІыжь

гуэр энудыгь уауэ ис т.
"Ухэт? Мыбдек щыпщіэри
сыт?" - ліыжым йоупщі.
Эстон ткьэмарэм къахуијуэтащ шынагъэкіэ кхъуафэ-Эстон тъсъмадам бъзкунзтащ шынгээм! кокуафэкрейм граубыдауэ ээрисыркобы нэмый генералым унйфэ къыхунш!ат жэш ээрыкъуу езыри и гъусхэриявидием низи хуейуэявидием низи хуейуэявидием низи хуейуэявидием низи хуейуэманирием низи хуейуэманирием низи хуейуэманирием низи хуейуэманирием нагрунатуу мээмиком этогунатуу мээмиком этогунатуу мээмиком этогунатуу мээмиком этогунатуу мээмиком этогунатуу нагрунатуу нагрунатуу нагрунатуу нагрунатуу нагрунатуу нагрунатуу нагрунатуу и улары улары улары улары улары инжизуу нагрунатуу шыгих, инжи улары улары инжизуу нагрунатуу нагруна

зыюжи...
- генералыр я пашэу
къащ!
- Абы и пэкіи Хьэсэн ліы-гьэншэу щытакъым. Нэмы-цэ зэрыпхъуакіуэхэр СССРцэ зэрыпхъуакіуэхэр СССР-м къыщытеуа махуэм щегъ-эжьауэ абы Іэщэр игъэтІы-льатэкъым. Дохъушыкъуей къуажэм къыщалъхуа щІалэр псэзэпылъхьэпІэ мызэ-мыпсээлыльхьэпів мыээ-мый-тізу ихуаш, гуэзвэгуэ зыб-жанэми къелащ. Абы игу иль ээлытт адыгэ напэр ихъумэн ээрыхуейр, и нэгу шјакіыртэкъым к адэ-анэр, и Іыхьлыхэр, и Къэбэрдейр. Арат и къарур хуэдипшікіэ шјобагъура, бий илътуама, гужытьэжыкіэ и гур шізя-тэр...

тэр...
Иуан Хьэсэн яхэтащ Ле-нинград зыхьумахэм, При-балтикэр хуит къэзыщы-жахэм. Ар Европэм и щыпів куэдми щызуэщ. Зэрихьа ліыгьэм папщіз дамыгъэ льпі ээм папці з дамы вэ паражів пкіуэтыжыну хупі льапіях эри къратауэ Германием нэсащ. 4 лахээр за тырату за тыра за

Мафіэс 335-рэ

НИСКЦИ ТОК ОЗОЗЬВАНИЯ КЪБР-М Мафізсым подпізтыньмикіз и къорал Іузхушілалом шызжалькожащ дыгорыт пільсьмі и мазикам я дожьытьом кърнкіуахор.
Підшиль межуаўзгъўз мазхом республиком мафізсу 335- Підшиль межуаўзгъўз мазхом республиком мафізсу 335- пусту за пусту пуст

диіэщ.
- Арамэ, хъунщ...
Гъэзащіэ.
Ротэр, пщэдджыжьым щызэуа щіыпіэмкіэ йокіуэтыжри, бийм потыс. Хъуреягъыр иращэкіыу машинэхэр къоблагъэ. Иуаным унафэ ещі: "Къэсыпа нэужькіэщ абыхэм дащеуэнур. Абде-жым ахэр идубыдэнщ".

Зы эзман къызэпплъкімэ, командирым ельагьу и гъу-сэ зауэліхэр зыдэс шытіхэм я шіыбать кыдахказуэ маши-нэшхүитіым япэ взводыр інсраф къызэрашіыр. Абы-хэм ягьэщтащи, сэлэтхэр кыышспът, кыышыльэтхэр нэмыцэхэм пулеметкіз щіа-гьэльэль.

нэмыцэхэм пулеметкіэ щіа-гьэльэль.
- Фи гупэр, фи гупэр яхуэ-вгьазэ, - могуо Хьэсэн икіи а льэныкъуэмкіэ зреч. "Феуэ ізэлатыр зыгехуэн-хэм", - мээтэ өр, и зауэліхэм закъригьэшізэх. Иуаным и гранатэр едэрі, машиязхэм гранатэр едэрі, майинэхэм ящыщ зыр кьегьауэ. Етіуа-нэми гранатэр иреутіыпш, Нэгъузиі ар зыми хунэсы-жакыым. Гвунэгь уу кышыуа шэм и льэр шірул. Хьэсэн зыкъишіэжаш, уІотъэшым шіэльу. Зигъэ-хьегину хуежьаш - льэкіа-кым. Зыкънізбэрэбыкку шіедээ. Молло и льакоуэхэр

щіедээ, Иопль и льакьуэхээ зэрыхуэгьэхьейм. Зыр егьэхбеиф... ИКИ зэуэ кызхоштыкі: "Апрейр пы-тырккымі" Гущівхэв пшты-рыр и тэмакыы кывшіоувэ: "ЕІ, бетэмал, си щіалэгьуэ дахэти... Си льакьуэр спы-мытыжу дауэ сыпсэуну? Абы хэту дохутырым и макь щабэр кызэхек: "Уи

гур умыухыж, ліыхъужь Псэууэ укъызэрынам щыгу-

ПСэуу укъвзэрынам щыг у-фіькі!"
ПБЭС тіошірэ бльм унту Пныкоуздыкуэ укуунар гукъе уэшкуэц. Ауэ Пуан гукъе уэшкуэц. Ауэ Пуан мыр тукъе уэшкуэц. Ауэ Пуан куэди хамэ шыпіэхэм куэди хамэ шыпіэхэм рэбкыр и шкъэ закъу на-сыпыншагьэ у ээрышымы-тыр кымурыіу эрг. кым и 10-м Иуан Хызсэн кым и 10-м Иуан Хызсэн

кымұлащащ Совет Союзым и Ліыхвужь ціэ льапіэр. Га-зетым тету а унафэм къыще-джам, ар иджыри сымаджэ-щым къыщіатхыкіыжатэ-къым.

А пщэдджыжым льэсэн и ротэм фашисту щэм нэс ээтриукіащ. Псом ящхыра-ти, ди дзэр псым зэпрыкіыныр къы-зэригьэпэщащ.

дмем, ар гимери сынадия-къмм.
"И бын няхынды дылахэм эррахуунгсаш, Алхуэлу шы-шыгид, ападэмуэм хуэфа-шыгид, ападэмуэм хуэфа-шуелш", жизу фы зэри-шэмуэл шарххургсырг, А гьэ дыдэм абы Кээбэр-дейм кынгызэмаш, Хызсы цыхуэм фыну кърлъа-тург, сыгу жылым абыка-хэруг, сыгу жылым абыка-хэруг, сыгу жылым абыка-тург, сыгу жылым абыка-тург, сыгу жылым абыка-тург, сыгу жылым абыка-тикэм и унафэшкэм яхэгу шылэжам абы Іузхуфі куэд ээфіги-эмбан (уын Хызсы-тын, дыруун кыруы жылым абыка-ми, дыужынын абыка-ми, дыужынын абыка-ми, дыужынын абыка-ми, дыужынын быгын абыка-кы жылым абыка-ми, дыужынын быгын абыка-ми, дыужынын быгын абыка-ми, дыужынын быгын абыка-ми, дыужынын быгын абыка-шылым абыка-мын абыка-тын абыка-тургын абыка-мин абыка-тургын абыка-мин абыка-тургын абыка-мин абыка-тургын абыка-мин абыка-тургын абыка-тургын абыка-тургын абыка-тургын абыка-тургын абыка-мин абыка-мин абыка-мин абыка-мин абыка-мин абыка-мун абыка-м дзэр. Иуаным псынщізу зыпещіз полкым и унафэщіым, іуэхур зытетыр жреіз икіи йользіу пщэдджыжым щызэуа щіы піэмкіз икіуэтыжыну хуит къуажэм щагъэуващ абы и фэеплъ сын. А къуажэм и зы

уэрамми и курыт еджапіэми Иуаным и ціэр зэрахьэ. MESSEGIZHILGHAVX W WYSTALIJI ЦЫХУЙ "ХУМТЫЙЫ"БЗЖЭМ пыш la Гузхухэр зэк Jэльы эыгьак Гузу Кьэбэрдей-Балькьэр Республикэм шыіэм и эксперт советым одазэуэгьуэм и 11-м зэјушјэ иригьзкјузк laш. Ар теухуауз шыташ сабий зеиншэхэмрэ адэ-

тащ сабий зеиншэхэмрэ адэ-анэхэм я к Іэлъыплъыныгъэм шіэмытхэм сометыныгъэр

гвуар изгвузици зи гузху дэмыкі, дэізпыкъузгьу хуэныкъуз куэд Хьэсэн и деж шызэблэкіырт. Рес-публикэм пшіэ, шіыхь щызиіэ ліыр и къару кънхь хуэдизкір дэтхэнэ-ми дэізпыкъурт. А псом жыдэкіуэу гушыіэ дахэ зыхэлът, нгу шызу нну дыхьэшхыфырт. Апхуэдэу дыхьэшхыфыр зи гур, зи псэр къабзэ ціыхурш.

ліыхъужьхэр лъагапіэм къридзыхыну щіэкъурт. Ауэ къридзыкыну шізкърг. Ауз дія салутжи кимыкікул дану къна, псым пэмыкамасы кіру къарбалаш. Абы бийр нэкъри итълубжыщ, ротэ закъўмя зы гуп псо, міню-метхэр. топхэр къариу-тыпщаш, ккуажжи шэ фий макъ фізкіа щызэхэлткы-тыпщаш, ккуажжи шэ фий макъ фізкіа щызэхэлткы-дыномі къмыша хар диномі къмыша туп кар чикхэм нэмыша пехого къе-жьамрэ топауэхэмрэ запы-

рэхьухьу кузовым птулькіэр нутівіпщихын хуейще, - къзкіащ игу. Апхуадури ищіащ. Мафіэм ис мадиннахэм закоўцідэурэ, абы ещанэри кузыказтым абы шохьзуэм, кынтехуэри, уіэтьэ ххіуаш, арказтым абы шохьзуэм, кынтехуэри, уіэтьэ ххіуаш, ардын дыридзаш, Иуатым аргуэру
бими и машиниті икъуташ,
Афіэкіа пэмыклыкаун укфузаккуэ бронетранспортери Вациккутащ, майор Муркиджанан - 5, къзна машинитнізм бимыхоэр зэпратхъри
икіуэтыжащ, Уіргьэ хьэтьэ
куртуу ежьащ,
Махуя ухудя, від путья кынкуатуу ежьащ,
Махуя ухудя, від путья
и унафурн шытаурихын
папші э военны экір уіргу
курту, акір
курту шытаурихын
паншын
путья закін
путья закін
путья закін
путья
путья закін
путья
путья

къууз уэфу къательалъэ пу-леметышэм закъыщари-мыгъэЈэтым, икІуэтыжри щэлкъузжахэщ, Ротэм и командирым къыб-гъздыхьащ батальоным и

Пыхъ́ужь цІэ льапІэр къы-фіащащ. Ленинград. 1945 гьэ, фокіадэ мазэ. Зауэм иужь ялэ бжыькьэт. Хьэсэн и уІэгьэ хьэльэхэр кіыжри нэхыьфіи хъужауэ, и закъуэ-къикјухьыф хъуауэ апхуэкъикlухъыф хъуауэ апхуэ-дэт. Пщькъвщхъ гуэрьм зи пъэ иlыгъ псори госпиталым и клубым щызэхуашэсащ. Псоми загъэщ!эращ!эрт, да-мыгъэ пъап!эхэр я бтьэм щыблэрт, ауэ, дауэ мыхъуа-ми, нэхъыбэу плъагъур бинт

щыолэрт, зуэ, дауэ мыхууа-ми, нэхльыбэу илъагиур бинт хурубагиуэ зэјушіэр кызы-уах. Псальапіву кохоль Жаа-нов Александр Александро-вич. Ар зымыщішку кърра-ным ист?
- Лейт енант нэхъыжь Иуан Хыссы Тіалиб и къуэ! - кър-зым ист?
- Кызы и ерагъ-кіз сценэм ихъаш.
- Гура псахіз сынохуаху, (Пыхъужь, ехъупізныть эрэ узыншагь эрэ уійзну си ж Хыссы и бталь кызмитахьащ «Хыссы и бталь кызмитахьащ «Дошр Багъуэмр». Ленни ор-

«дыщэ вагъуэмрэ» пенин ор-денымрэ.
- Совет Союзым къулыкъу хузощіэ, - жэуап иритащ абы Иуаным макъ быдэкіэ.

гьздыхьащ батальоным и унафыш манор Муркиджаний и дэххэм псым кызытыным кызыным кызын

МЭЗЫХЬЭ Борис.

Датхана зыми

ватуу дылараш.

Ваатуу дылараш.
Зэхэслжыры, Кавка» каэш1эшым сыкъыш1эк1аш,
Сунжэ псым сызэрыкіри
жыг хадэм сихьаш, Псори
коль ильэс 25-м ит шІалэ
Ізупці-пъзупціым - Совет Созым и Лівыхэужым и
натьышэр зыхэльым, Кыыспызэмым дышэ Ваткуэр картууы
Нуаным и кізстумым хэсльзами дыша Ваткуэр зетхану? - и фізцу къззоупші
Хысын.

ягільтуар. Пкэз эзгелькам и піціантізм кьэджэр шызэ- гельт. Абыхэм ябітукіз- аккам кызам Тынш Дыщэ Вагъуэр зеп-хьэну? - и ф!эщу къызоупщ! Хьэсэн.
 Уэлэхьи, мытынш, хьэлъэ

дыдэм, - жызоlэ. Си гугъащ Хьэсэн ауан хэлъу дыхьэшхыну, арщхьэ-кlэ и фlэщу си нэм къыщіэп-...э гі фізіцу си нэм къвіщізпільа мыхъумэ, зыри жита-къвм. Дыщэ Вагъуэм и піщэ къві-дилъхьэ жэуапльныгъэр здынэсыр ищізу ар дунейм тетащ. етащ. Газетеджэхэм я пащхьэ

ислъхъэ мы очеркыр а зэман жыжьэм стхащ. Езы Хьэсэн еджэри зэ хъуэк Гыныгъэ гуэрхэри хызигъэлъхьэжауи щытащ.

жьейр езмытмэ, саукыну жайак хыабар езыгээшэн фанист гури псзууэ къай-патэкым ди сэлэтхэм хэрэг на сэлэгхэм хэрэг на сэлэгхэм хэрэг на сэлэгхэм хэрэг на сэлэг на сэлэг на сэлэг фэккейр къритыну. Арати, псым зэпрысыкіхэри бен жыми унуар къатыськъвш, хэт пибунэм зыщитъэбы-даш, хэти хадэм уыыіэпіэ эхэхуэгчуэм нэмыш сэлэгиті эхэхуэгчуэм нэмыш сэлэгиті хъакіуэри унэм и хъурелкъакІуэри унэм и хъуреягъыр къйплъмхващ, Шэшынэн хуэдэ щамылъагъум унэм щ мыхъэххэу жылэм дэк ымащ. Къуажэ цык lyм совет сэлэтхэр зэрыдыхьар ящ!э хуэдэтэкъым.

ящіз хуэдэтэкым,
Пэж дыдзуи, куэд дэмыкіыу, генералыр къзкукац,
сэлэт зыбтэуші и гъусау,
ауэ шы фізкіа зышімытыу
адрейхэр нутІзіншыжыц,
Куаныр кізлындор къуагым куэтт, старшина былындор кырагым куэтт, старшина былындор кырагым куэтт, старшина былындор кырагым куэтт, старшина былындыры,
макь кырачац, салэтитым
яку дэту генералыр кымшіыяку дэту генералыр кышцы-қыэрт. Яужы ит сэлэтыр бжышқызјум къыфјагъэкіа-къым, япэ нтри хышіэщым зэрынэсу (Іапшин и автома-тышэм ирищіыкіащ, Хыэсэн генералым и бгъэм кіэра-хыэр ириубыдыпіащ,

хьуэр ириуоыдыллаш.
- Уи Іэр, уи Іэр Іэт! - генералыр кІэрахъуэм епхъуат, ауэ Иуаныр япэ ищри хъумпырэм зэрилъу кІэрахъуэр

півірэм зэрилту кізрахъуэр къвікізриудащ, Совет командованэр зы-хуей хъвібар куэд ищізу къвіщізкіащ фашист тена-ральм. А захуэм щызэрихьа лівітьэм папіщіз ротэм и ко-мандир Иуан Хызсэн къра-тащ «Батъуэ Плъыжь» орде-ныр, ____

тащ «Багъу» Плънжь» орденыр,
СОВЕТ Армэр япэкІэ
эфІэкІымрэ нэхъри хэхъуэрт. Хэкур хуит къвдыкри, дидэхэр хамэ къзралхэм я щіыгум ихъащ, фашист хъзабым щіахуа пъзпкъхэм щхьэхуитыныгъэр

къхэм царьзулга...... Польшэм и шlым, Сандо-мир щіынагъэм нэсауэ, 1945 гъэм щіышылэм и 2-м Иуан Хьэсэн къалэн гутьу и пщэ къральхьащ: бийм и щіы-багъкіэ къыдыхьу нэмыцэ танк гупхэр щызэхуэсар, фашист штабхэр здэщы эр,

ВА. • У ИЦЕВИМ АССОВНЕНИЯ В НЕВ В Н

кырт. Гъэр къащіар зыщіагъури

кіапэр езыхэр здэщысынун яшэжащ. Жэщыр кІуащ. Шэджа-гъуи хъуащ. Офицерыр зы-

гъуи хъуащ. Офицерыр зы-тес мотоциклыр къэсын хуейт. Дакъикъэхэр гъэкlуэ-гъуей хъуат, я тхъэкlумэм мотоцикл макъыр итт, ауэ мотоцикл макъыр итт, ауз зэпхыдэјукімэ, къафіэщіу арат. Сыхьэтищыр екіуэ-кіыу макъ гуэр къзіуащ. Гъуэгубгъу зырызым щыс тіасхъэщіэхитіыр Іэпэ тэр-мэшкіэ зэпсэльаш. Мотоцикнаслыщыхитыыр Ізпа тэр-мэшкіз эвпсэльаш, Мотоцик-лыр гьунэгъу къзхъург. Ар къызэрысу Хьэсэн гъуші кіапсэм къеlащ икін жы-гитыр зэпрууз гъузгук къытеджэлаш, Офицерыр гъузгубгъу кізнауэм дэльз-даш,

дайг.

- М. Ір Із тІ Укъзсащ уздэкіузнум...
Офицерыр япхщ, и жьзм
хъыданыжь жьздакуэри
ахэр я хэщіапізм къєкіузпізжащ, а сыхьзтуц рацэмкіз ди штабым хъібар къра-

кіз ди штабым хыбіфа ккра-гьзіщівці: Псори зэфізківщі, бэз» тшірытыў дынокіуэм. Офінцерым и портфень тыўмыщірэм мыхьэнэшкуз тыўмыцірэм мыхьэнэшкуз кізышцыкам ні 12-м ебтаэра щірышкам махунтікіз нахь па-куэму я мурада щіхьясь, н-мыцірэм махунтікіз нахь па-суу къежьану унафэ ліціат. Апкуэдэ щірыкізкіз нэмыціз комацоравану мазэжі яткэ-комацоравану мазэжі яткэ-комацоравану мазэжі яткэ-каарэрыхавці.

къа въръжащ, 1945 гъэм щышылэм и 23-м советыдээхэм къащтащ Одер псым и сэмэгу-рабгъукіэ тет Оппель къалэр. Етіуанэ махуэм 133-нэ штурмовой ротзу Иуаныр махуэм 134-нэ махуэм 135-нэ штурмовой ротзу Иуаныр нэ штурмовои ротзу Иуаныр зи командирым унафа къратащ Одер псым ээпрыкыр
зыщагъэбыдэну, ардыдэмкін полкыр ээпрыкыдэмкін полкыр ээпрыкыдэмкін полкыр зэпрыкыдэмкін полкыр зэпрыкыдэмкін протэм псы адиубыдаш. Вийми ебгтэрыкіуэр щінгъзхуабжьэрт, _**

кърг-м и президентым, Пар-ламентым, Правительствэм мыгувау зыхуагъззэну зэгу-ры/уац, Адэк!э зумакулов Борис и гугъу ищаш дызэрыт ильэ-сым и япэ мазихым зыкъызэ-рыхуагъза ятхэусыхафахам. Апхуэдэхэщ, псалъэм пап-Алхуэдэхэщ, псалъэм пап-щіэ, хеящізхэм я унафэхэр зэрамыгъэзащіэм, языны-къухэм лэжыыгъэм теухуа хабэзхэр къызэрызэпаудым, ціыхухэм я хуитыныгъэхэр къамыльытэу ирагъэкіуэкі ухуэныгъэхэм ятеухуахэр.

Къэбэрдей пщащэ.

спортерыр и піэм зэрикіэ

Адыгэ шууей. Сурэтхэр БИЮК Зия (Тырку Республикэ) ищіащ. 2007 гьэ

хъума зэрыхъум.
ЗЭРЩЭМ хэтащ ЦІыхум и хуитыныгъэхэм пыщіа Іуэхухэр зэкіэлъызыгъакіуэу
У-EP-м шыіз Зумакулов Бохухор эхи Олльызыг тьак/уу КъБР-м шый зумажулов ружний земненов Мустафа, республика и дов и чение и дов и дов и чение и дов и чение и дов и дов и чение дов и до хэрэг эрэм мангард хаанш хэгэрэг ховар харих хамгуулг дэг дэг хамгуулг хамгуулг хамгуулг хамгуулг хамгуул хам

Сабий зеиншэхэм я хуитыныгъэхэр къызэпауд

КЪЭБЭРДЕЙРИ адрей адыгэ хэкухэри Тыркуми Кърымми я Ізмыщіз ззи илъакъым, ди бий хэр абы щізкъуэпс зэпытами Зауэ гуащіз ізджэ къращіыліац зэрыпхъуакіуэхэм адыгэ лъэпкъ хэм, лъы мащіэ ягьэжакъым къэ хэм, льы машіл ягьэжакым кьэ-бэрдейхэми шэрджэсхэми, я гва-хэм и хунтыныгьэм щірззурур. Сунтана тажьтэр Ізрыхыа нзужь, Ахьмар Ещанэм хузэфіэкі псоры из тажыш, кіру патин ізэхь благьз з эхуххіў ацыгэхэмэр Урысейнэр шхыбы. Сутьтаным и ныкір-хэм Кавказ Ишхьэрэм эзышаху-шыхыы сутьтаным и ныкір-хэм Кавказ Ишхьэрэм эзышаху-шыхыы паразаш, о'тырысхэм-рэ урысхэмрэ зыщагьэlени па-пщіэ.

рэ уриссэгрэ замдагийн тицэ.
Тырку султанхэмрэ кърым хэмыдэу зыхуэдзэлашхэр Къэбэрдейрт, ар зыіэщіаубыдэн папцір, зауэ гуащіэ куэд къращіыліащ. Дауи, зэрыпхъуакіуэкэм къагурыіуэрт зэрыпхыўакіўжэм къагурыйуэрт къабэрдейн Кавказ Никъэрэм шиіэ мыхьэрэм ар кіўэ пэтми мыхьэрэм ар кіўэ пэтми мыхьэрэм ар кіўэ пэтми Шэныгьэлі ціэрыйуэ Смирнова н.А. зэритхымкіэ, Къэбэрдейр Тыркумрэ Урысейчрэ щіызапаў-комат шкарусыгьтуэ иіэш; ар дзей зыхужу кээраным и пшіэр жэру кырурэ фізанымірэ иіаш жэру кырурэ фізанымірэ наш жэру кырурэ фізанымірэ наш

пьэбэрдейй а заманым. Хамо щІвняськом щівог Тыркум кымкуэгушхукіри, Къзбэрдейм заухэр залымыууу къры кырым хьан-хымра нэгъусій мырэхэмрэ. Ахэр нэхъри щьегэлар 199 гъзм карым къаптъв Шахъбаз-Джэрий Беспънейм шамба зачасть. кырым кылгы шахыода-ддарин беспънейм щаук ан наужыц. Бес пъэнейм щаук ами, Шахъбаз Джэрий езыгъзук ар езым и шы наукыжжырат. Итани, ар фізгъз-напіз ящіри, 1700 гъзми 1701 лыции, 1700 гъэми 1701 гъэм и гълхами кърымыдар Къз-бэрдейм къытеуащ, Шахъбаз-джэрий и шынзхыща Къапты-энджэрий я пашзу. Тјум щыгъу-эми кърымыдзэр къзбэрдейхэм зжакъугаща.

зэхакъутащ,
Мин 60 хъууэ, къалгъэ Къаз-Джэрий зи пашэ кърымыдзэр 1703 гъэми къытеуащ Къэбэр-дейм - тырку сулътГаным и уна-фъкГа

рэкіэ. Къаз-Джэрий 1704 гъэм кърым хъан къулыкъур къылъысащ, абы къызэщијэтэри къалгъэ Мен-глы-Джэрий зи пашэ кърымыдзэр къэбэрдейм къизэрыгуащ, ар яхъунщіэн, іумпіафіэ къащії мурадкіэ. Къэбэрдейхэм я щхь урим хуагъэшхээх актым - зэхакту эри, я хэкум ирахужащ. Сулътlан Ахьмэд Ещанэм уна

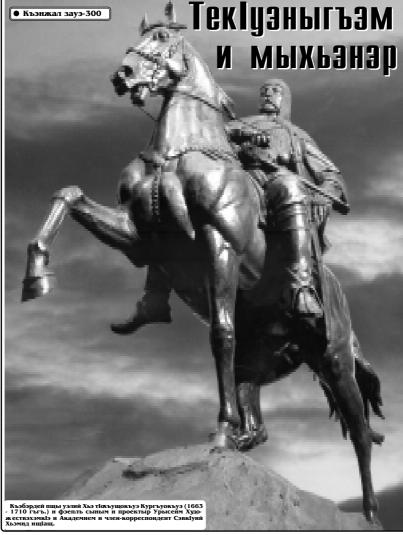
Сультіан Ахмэд Ещанэм уна-фэ къвщыхунціым, кърым хъан къаплъэн-Джэрий 1708 гъм зауэ гуащіз кърхиціьнаівц Къзбэрдейм -абы щыгъуэщ Къэнжал пъыгъа-жэ зауэр къэбэрдейхэм я нэгу щыщізкіар. Къэнжал зауэм и хъыбар куэд къэсащ ди зэманым - щізныгъэпі-

къзсащ ди зэманым - щіэны́тьэ́лі-хэм, ліьшкъзем, ліькіуэхэм, а зауэм щыгъуазжэм къызэранэ-кіауэ. Адыгэ іуэрыіуатэми ущро-хьэліз Къзнжал зауэм и хьыбар-хэм (абы ящыщ гуэрхэм дыкъы-шоджж Нэгумэ Шорэ и «Адыгэ лъэпкъым и тхыдэм»).

шоджэ Нэгумэ Шорэ и «Адыгэ пьэнкыми ихъщэм». 1708 гъэм Къзбордейм към-гоуму шьгата кърымыдазэм и гоуму шьгата кърымыдазэм одауз нобэр къвъздэсым. Языныкъузхэм ятх кърымыдазя и бжыгъэр мин 30-40 ф1эм имъкъуу шьгатау, ауз а бжыгъэр зэрымыпэжыр нэрыгьагъуш, Кърымыла зауям и тъшарэм ихъ

шыйгуудээ молдаа лівшүхэ Хан-гемир Дингрий акылагуу махуу а бжыгьэмкіз, зы тізкіукіз нахъ мащіз кынгальзгізуами. Къзбэрдейм къвтеуауэ шыга кърымьцазм шыц зауалі мин Зом шінгьу хэкіуэдащ Балькъ, Бахъ-сян псыхуузэм, нэгі техъуэр. Апхуэдиз зауэл зыхэ-ща дзэр минищэ нэхърэ нэхъ шіа дізэр минишэ нахъра нахъ машіз хаууа шьгатгэнукъвым. Зи гур къзбоўдейхэм куэд щідауз къа хуэпть кърым къвнахэм фізиуз вы-хуатъкыззырауэ шыташ зауэм, къзбоўдей съжывізмадуэм кіз иратын мурад ящіати. Абы и практын мурад ящіати. Абы и къзанхэм фізиуз кырым хъанхэм фізиуз карам карам практам практам практам практам практам практам практам мірам практам п ейшажкыні кьэбэрдей заўшы-хам уазэрыпамыпышынур, бийм, даўй, кьыгурыіуэрт Кызбэрдейр рэ зэрызэтрафышізи кьару Кызн-урі Ізмышід эніптькэні шкызакі, аказум и ужыба збітьздэтыса абы и кьарум сбок дазшхуэкіз уксун зэрыхуейр (тхыдэр шы-кызттокну а зэманым кызбэрдей-хы ш ук курсічу энін І 1 ы хахарз мынках машід эктаршскыфу зэры-мынках машід эктаршскыфу зэры-мынках машід эктарыдзэм і и тутьу wentilmu, пээсыдзэм і и тутьу

умыщіми). 1708 гъэм и гъатхэм къежьащ кърымьцдзэр. Ар къазэрытеуэнум щыгъуазэ хъуакіэт къзбэрдейхэр тіаохъящіахэм жъыбар кърагъэ-щіащ. Къзбэрдейхэм я дзэр пэуващ бийм, я пщы уэлий Хьэ тюхъущокъуэ Кургъуокъуэ я па шэу. Псыхъузкэм, бгышхьэхэм

ціыху иратыну, Кърымым и ізмыщіз зрапъхьзну. Хъаным къапнубыд псори хуащізну ягъзіури, къзбэрдейхэм бийр ягъзбэлэрыгъащ, Нэгумэ Шорэ зэритхымкіз, «бгыщхьэм мывэ кърагъэжохыруя, къзбэрдейхэм тэтэрхэр Іисраф зэтращіащ, жэщым хэлъадэри зэтраупщіэтащ. шын хэгьальри ээтрауншЫташ, И шхаэр шИнхьэри, хьаныр шЫнхьэриж, хьаныр шЫнхьэриж, и каныр шИнхьэриж, и каныр и, и тоги, и шытыргы кыбардейхэм я ІзмышЫ къринэри, и тоги, уарын зан кълатехуатъкым тэтэр хэм. ЖЫнгы хьуаш, тэтэр мин паіыші. Тырку тхыдэтх Фундуклу щыхыэт зэрыгге хуумий, алкуэда хэцінынгы зан яльэгуархым п тэгьр. клобэрдейхэм пышына п такы. Кобордейхэм пышына п такы. тэтэр куэд даукІыхьащ Гундэлэн псыхъуэ. Нэгумэ Шорэ етх: «Къап-

нсыкуэ. пэгумэ шорэ етх: «Кьап-пьэн-Джэрий и дзэ фіьщіэм щыщу Кърым зи псэ нэзыкээсы-жыфар мінн зытхук кыудейщу. Тогкіз эзшізуэзда кърым дэзш-хуэр Къзбэрдейм зэрыщізэза-къутам и къыбарыр жыжьэ щы-јуаш щізу дядэ. Молдавием и ліьшхьэ Раковиц Михайлэ Урыпыщхьэ Раковиц Михаилэ Уры сейм и канцлер Головкин Г.И. хуи тхащ: «Хъаным и напэр текlащ апхуэдэ емыкlу зэи къащыщlа къым - шэрджэсхэм хьэбэсабэ къызэтращащ, езы хъаныр аркызэтрашідші, езы хъзныр ар-мытъркіўна і клазэрыіршіркіар-, Къзнакал зауэм і ужыкій заіны-уакым кърым хъзнахэм Къзбэр-дейм кърацівыті заухэр. 1708 грэм кърбэрайхэм індаза уды-ныр зэн ящытьупішэжакым кърым хъзнахэм, ягури шірх кы-хээжакъым. А туру комура жара удэр ізджэр кыружь, яль ящізжын мурадуі, кърым хъзн-хэм я дээр ізджэр кыружы ады-тальній кара ужыкам кыруыны пальній кара ужыкам пальній кара ужыкам кыруыны пальній кара ужыкам.

щіигъукіэ

(Къэбэрдеймрэ Кърымымр. яку къыдэхъуа заужэр)

1553 гъэм. Кърымыдзэр Уры-ейм теуащ, иужькіэ Къэбэрдейм сеим теуащ, иужыкіэ Къэбэрдейм-кіэ къагъэзащ. Зауэм куэд хэкіуэдащ, ауэ зэрыпхъуакіужэр Къэбэрдейм къыпэлгангаг эбэрдейм къыпэлъэщакъым. 1554 гъэм. Долэт-Джэрий и

Къэбэрдейм къытеуащ. «Гъэма хуэм си бийхэм, псыхуабэ шэр джэсхэм, сезэуаш, - хъыбар игьэ Іуащ хъаным. - Іисраф зэтесщіа уэ къэзгъэзэжащ».

э къэзгъзз-маще. 1555 гъэм. Кърымыдзэр «псы-уабэ шэрджэсхэм» (къэбэрдей-эм) къатеуащ. Урысхэри гъусэ-ъахуэхъри, хъан Долэт-Джэрий и дзэр къэбэрдейхэм зэхакъутащ.

идзэр къэбэрдеихэн ээллигу 1556 гээм. Кърымыдзэр Къэ бэрдейн кънгеуаш, Долэт-Джэ-рий и дзэр икуэтыжын хуей хъуащ, ди хэку гъуналикъм къы шхьэдэха къудейуэ хагьашІэри.

хьуащи, диі хэку і вурганивого том-школатуах пухіденух агальяцізурі. Заборого продуктурі продукт

къехъупакъым», нахъ оелджы-пыуэ жыпізмэ, къэбэрдейхэм хагъащіэри хэкум ирахужащ. 1569 гъэм. Кърым хъан Долэт-Джэрийрэ тырку пащэ Къасым-бейрэ зи пашэ дээр (мини 130-рэ

деарында найдуу анды басара куузу) Астрохан деж урысхам кындызхаккугаш, къслар «къз-ордей гърхурим (с. псыж губ-гъуз) кънщиндуятыжым къзбър-ейхэм заграцијаш. 1570 гъзм. Хъзн донз дек-къзбърдей пшышкуэ Текрыкъру и дээр шърджасхам къзнатерац. Къзбърдей пшышкуэ Текрыкъру и дээр шърджасхам къзнатерац. Заум Темрыкъру уЈэгъэ щы-куац, пщышкуэм и куунт Ман-сырыкууэр Белгъэрыкууэр зт-зърма мубалац. Адыгъхър ге-ман дектира и дара дагыста-ным къзшуний и дзэр Дагыста-

къезэуащ. Къэбэрдейхэмрэ шэ дзэмрэ тэтэрхэр зэха

гащ. **1583 гъэм.** Осман-пащэ зи пашэ тырку-кърымыдзэр къэбэр-дейхэмрэ тэрч къэзакъхэмрэ Сун-жэ псымрэ (Джылахъстэнейм) Бещторэ (Къэбэрдейм) деж щы-зжакъутащ.

зжаклуташ,

1593 тъзм. Кърым дэлихуэ
Трм къалом (Каспий хым и Іуфом
уташ) къебтърынкуаш, абдеж
азузшхуэ шен/уэк/аш, Хъаныкъуэ Мубэрэч/Жэхрий и дзам
зыри хузэфІзкіакым: къзбэрдейхэмрэ тэрч къззакъхэмрэ
тек/уэри ирахужьзжащ,

1606 гъэм. Кърым дзэшхуэ Къэбэрдеймрэ Шэрджэсымрэ къытеуащ, зауэм цыху куэд хэ-

кіуэдащ. 1607-1608 гъэ хэм. Кърымы-дзэр къизэригуэри, Къэбэрдейм

1607-1608 гъз хэм. гърымы-дэр кызоритуэри, Къзбордейн маза зыбжайжи каран каран 1615 гъзм. Кърым къзбордейн 1615 гъзм. Кърым къзборде-ини зыбжано хэкбуэдащ. Абы шытъуэщ пщышхуэ Пщыблиць-къуэ Къазий къыщаукар. 1616 гъзм. Жанбэх-Джэрий зи пашъ кърымышару (ини 12 къзуэ) пашъ кърымышару (ини 12 къзуз) ини бъзбордейна жы-кара каран каран каран ини бъзборден за урафорация, жы-каран каран каран каран ини бъзборден за урафорация, жы-каран каран каран каран ини бъзборден за урафорация, жы-каран каран каран каран каран ини бъзборден каран каран каран каран ини бъзборден каран к

1619, 1629, 1631, 1635 гъз-хэм. Кърым хъанхэмоэ абыхэм я дзейхэмрэ Къэбэрдеймрэ Шэрджэсымрэ Къэбэрдеймрэ Шэрджэсымрэ къытеуэ зэпытащ, адыгэ жылагъуэ куэд зэтрагъэс-

адын жылагъуэ куэд ээтрагъэс-хьащ, Іэщ куэд фlаубыдащ, 1640 гъэм. Мин 14 хъу къры-мыдээр Шэрджэсымрэ Къэбэр-деймрэ къыгеуащ, Адыгэхэл э-хакъута нэужь, кърымыдээр

дээр кьэоэрдеим къытеуащ. 1э-тэрхэм адыгэ сабиищэм щіигъу гьэр ящіащ, іэщ куэд яхуащ, жы-

пагьуэ зыбжанэ зэтрагьэсхьащ. 1671 гъэм. Кърымыдзэр Къэ бэрдейм къытеуащ. Бийм Іэщ куэд ихуащ, къуажэ зыбжанэ яхъунщіащ, ціыху щэ ныкъуэ

иубыдащ. **1674 гъэм.** Кърымыдзэр Къэ-бэрдейм къытеуащ. Бийр къэбэр-

орусим вами-сипьенциального по-средскам захакнугац.
1688 гъэм. Сераскир Къва-за пашь кърымыдаэр Къзбърдейм къвгеуащ, Бийм Ізац, куад пубъядац, гърэ Ірэькъвац, 3-хакъутари, кърымыдаэр Къзбър-нен Оразура Шакибаз.
Джорий и дъэр Шъражэсым къв-гуац, то тэрэхэм къужах зыбжа-нэ затрафыщащ, ціыху, Ізщ жубъядац.

яубыдаш, 1700 гъэм. Къаплъэн-Джэрий зи пашэ кърымыдзэр Шэрджэ-сымрэ Къэбэрдеймрэ къытеуащ, Къуажэ ягъэсащ, яхъунщіащ, Ізш яхэаш. Іэці яхуащ. 1701 гъэм. Къаплъэн-Джэрий и дзэр Шэрджэсымрэ Къэбэрдеймрэ къытеуащ. Къуажэ ягъэсащ.

къытеуащ. Къуажэ ягъэсащ, яхьуншаш, къуентх» язрыхьащ. 1703 гъэм. Мин хыш! хъу кърымьцзэр къалгъэ Къяз-Джэ-рий я пашэу Къэбэрдейм къыте-уащ. Жылагъуэ куэд яхъунщ!ащ. Къэбэрдейхэр зэкъуэувэри, бийр хагъэш!аш.

ігьэщІащ. **1707 гъэм.** Мин зыбжанэ хъу

кърымыдзэр Къэбэрдейм къыте-уащ, Бийм Гэщ куэд Гэрыхкащ, Зэ-хакъутэри, хэкум ирахужащ, 1708 гъэм. Минищэ хъу къры-мыдзэмрэ Тьэбэр-дейм къытеуащ, Зауэ гуащГэхэм

мыддэмрэ тыркудээмрэ Къздоэр дейн къвгеуаці, Зауя угаційхак каралу у правода правода правода правода задкарції бійні и заухаї мин бом нес щауківщі хавтіськущоську кургьуюкьуэ зи пашэ адыгадзэм. 1710 г.эм. Кърым тазр хэмрэ абыхом и даейхэмрэ Шэрджэсым, коздордейно къвгеуаці, Биц, шы коздордейно къвгеуаці, Биц, шы правода правода правода правода каралу правода правода правода каралу правода право

дащ.
1712 гъэм. Кърым тэгэр хэмрэ
абыхэм я дзейхэмрэ Шэрджэсым,
Къэбэрдейм къатеуащ. Бийм
къуажэхэр яхъунціащ; адыгэхэм

къуальзхэр ихъунщащ; адыгэхэм бийр щІагъэ1эри зэхакъутащ, 1713 гъэм. Кърым тээр хэмрэ абыхэм я дзейхэмрэ Шэрджэсым, Къэбэрдейм къытеуащ. Іэщ, шы куэд яхуащ.

куэд жуаш. 1714 гъзм. Кърымыдзэр Шэрджэсымрэ Къзбърдеймрэ Къзбърдеймрэ Къзбърдеймрэ къзбърдаш. Заум цыхх куэд какуэдаш. Адыгжэм бийр хагьэццаш. 1715 гъзм. Кърым тэтэр хэмрэ абыхам я дзейхэмрэ Шэрджэсым ру Къзбърдеймрэ Къзбърдеймрэ Къзбърдеймра къзстеуаш. Адыгжэм Іэш, шы куэд фіаубыдаш,

дащ. 1716 гъэм. Кърымыдзэр Шэр-джэсыйрэ Къэбэрдеймрэ къыте-уащ. Адыгэхэм щыхагъащіэм, бийр икіуэтыжын хуей хъуащ. оиир икцулыжын хуеи хьуащ.

1717 гъэм. Кърым тэтэр хэмрэ
абыхэм я дзейхэмрэ Шэрджэсымрэ Къэбэрдеймрэ къатеуащ.
Хагьащіэри, адыгэхэм бийр ира-

хумьожаш.
1720 гъзм. Кърым къзн Са-адат-Джэрий и дзэр (ини 40 хжуу)
Шврджэсьмиро Къборьеймур къз-теуащ, къзбърдейхэр Псыжь ятъзіоткуры мура, ищири. Ар ядакъым къзбърдейхэм. Бийр за-хакъутащ.
1721 гъзм. Кърымыддэр Къз-бълдейм, Къмтечаш. Надицык

бэрдейм къытеуащ. Налшык псым и Іуфэм щекІуэкІа зауэм

псым и уфэм щемуэмы зауэм кърымыдзэр шызэхактуташ, 1722 гъзм. Кърымыдзэр Къз-бэрдейм къыгеуащ, Бийр къаз-рыгеуам и хъыбар пщышхуэ Къе-тыкъуэ Аслъэнбэч урыс паштыхы Пегр Езанэм хунтхаш, Къзбэр-дейхэм кърымыдзэр хагьэшцащ, 1723 гъзм. Кърым хъан Къап-

пъэн-Джэрий и дзэр Къэбэрдейм къвтеуаці, Адыгээм хъаным и дзэр зэхажутаці, мини 5-м щінгьу зауэм хаукіыхващ, гъэр кузд къэбрыдаці, езъ къаныр ціэлкуэжри яізщізкіаці. 1723 гъэм. Псыяк сераскир Бахты-Джэрий и дзэр Къэбэр-дейм къвтеуаці, Адыгузам бийр сэм Бахты-Джэрия сэм Бахты-Джэрия сэм Бахты-Джэрия сэм гэламия и сэм Бахты-Джэрия сэм гэламия и

езы Бакъты-Джэрии.
1731 гъзы. Кърым храным и дзэр, мини 7 кърз. Къробрасим кърнтеуащ. Адыгэдээм бийр хигъэшфан; зауэм куэд хаукы-кыш, зауэм куэд хаукы-кыш, зауэм куэд хаукы-кыр зи пашэ дзэр, мин 200-м ньблагы», Къобэрдей мыг ури Дагъыстании нэсаш, Бийр зэ-хакъуташ.

інкъутащ. 1732 гъэм. Сулътіан Нурадин и пашэ кърым-тырку дзэшхуэ

щІащ, игъэсащ. 1735 гъэм. Хъан Къаплъэн-Джэ рэ къалмыкъхэмрэ къадэІэпы-къури, къэбэрдейхэм бийдээр зэ-

кури, къзбордейся бийдэр за-хакытаць, хэкум ирахужащ, 1737 гъзм. Псыжь ис тэтэр-хэр, мин зыбжанэ хъур, Къзбор-дейм къытеуаці, Адыгэхжо бийр захакытэры ирахужьожаці, 1739 гъзм. Къалтъз Фехтий-Джэрийрэ зи пашэ кърымыдазр Шэр-дихосымрэ Къзбордеймрэ къате-уаць, Бийм цівых 500, мэл мин хужьаш. Къзбордеймув, пиць

іахыжащ. 1**740 гъэм.** Псыжь сераски ым и дзэр Шэрджэсымрэ Къэ-

рым и дзэр Шэрджэсымэр Къз-бэрдеймэр къатеуаш, Бийм и дзэр адыілэхэм зэхакнуташ, 1744 гъзм. Псыжь сераски-рым и дзэр Шэрджэсымэр Къз-озрдейирь къатеуац, Къстыкъу Аспънбоч и дзэм бийр Лабэ псым и уфом шызэмикуташ, 1747 гъзм. Кървы хъаныкъух-хэр-Къза-Джэрийрэ Шэбээ-Джэ-ком предиссий и пределения и предиссий и кърва предиссий и предиссий и предиссий и предиссий и дзэм бийр джэр и кърва предиссий и дзэм предиссий и предиссий и дзэм предиссий и дзэм предиссий и дзэм предиссий и предиссий и дзэм предиси и дзэм предиссий и дзэм предиси и дзэм

къыт еуащ, ..., щіащ, ягьэсащ. 1749 гъэм. Кърымыдзэр Къэ

1749 гъэм. Кърымыдаэр пър-бэрдейм къвът еуащ, къражажаэр яхъунщащ, ягъзсащ, 1752 гъэм. Кърым къаныкъуз Селим-Джэрий и дээр, мин 12 къузу. Шэрджэсым къвътеуащ, Къэбэрдеймкім къяриэтівы мурад язащ этэржэм, ау якъбэрдейхэм дзашхуэ щагъэшэсым, къракуа-

къым. 1754 гъэм. Минитху хъу къры-мыдзэр Шэрджэсымрэ Къэбэр-деймрэ къатеуащ. Адыгэхэм бийр зэхакъутащ.

1755 гъэм. Къалгъэ Шагин-Джэрий и дзэр, минитхум

Джэрии и дзэр, минитхум щінтъум, ціврджэсымрэ Къзбэр-деймрэ къытеуащ. Адыгэхэм бийр зэхаккутаці, [Сыжь хахуу-эр куэд прагъэтхьэлащ, 1756 гъэм. Кърым хъаныкъуз-Селим-Джэрий и дзэр Шэрджэ-сымрэ Къзбэрдеймрэ къатеуащ. Адыгэхэм я хэкум бийр ираху-

жащ. 1758 гъэм. Псыжь ис тэгэрхэм я сераскиру шыта Саадат-Джэрий и дзэр, мин 15 хъууэ, Къэбэр-дейм къихьащ, адыгэхэр дзей деим къихъащ, адыг эхэр дэст ящіын, зэдагъэзэуэн мурад яізу, кърымыдзэм дзей хуэхъуни дэзэ уэни ядакъым къэбэрдейхэм. Са-

уэни ядакым къэбэрдейхэм. Са-адат-Джэрий и дзэр Къэбэрдейм икіыжын хуей хъуащ. 1759 гъэм. Кърым хъан Чэрим-Джэрий и дзэр Шэрджэсымрэ Къэ-бэрдеймрэ къихьащ, адыгэпшхэр зэрагъэк/ужын мурад ядэ дэ эзт-рагьауэри. Урысыдзэр къатеуэншынэри, тэ тэрхэр икІуэты

кіз Шынэри, тэтэдкэр пыуэгы жаш.

1759 гъэм, щэкіуэгыуэ мазэм.
Кърым хъан Чэрим-Джэрий и дзэр, мини 10 хъууэ, Шэрджэсым-рэ Къэбэрдеймрэ кънхъащ, адыгэхэр дзей ящцын мурад лізу.
Адыгэхэр хъаным дзей хуэхъуа-къъм.

кым.
1762 гъзм. Кърымыдзэр Шэрджэсымрэ Къзбэрдеймрэ къзтеуащ, Бийр адыгэхэм зжакъутащ,
«псым хахуэри ирагьэтхьэлащ
кърым хъзным и уззирым и къушыр, мырэу тү, сеймя кузд1765 гъзм. Кърымыдзэр,

джэрипрэ зи пашэ дзэшхуэ Къэбэр-рейм къыгеуащ. Урысыдзэмрэ къэбэрдей шухэмрэ бийр Гундэ-пэн псым и Јуфэми Бештэмакь (КъапэкІыхьым) дежи щызэха-

къутащ.

МЭЛБАХЪУЭ Борнс,

тхыдэ щэныгъэлэм я доктор,

Урысей Федерацэм и цыхубэ
егъэджакіуэ.

Р.S. Къалгъэ - уэзирхэм (мини-гохэм) я Ізгащхьэ.

стрхэм) я гжашхьэ. Сераскир - дзэпш, куейм и лыщхьэ. Сеймэн - дзэ хэпльыхьа (гвар-лие)

Япэ чемпионкэ Менчик Верэ

Нобэ къыщыщІэдзауз дэ фэдгъэціыхунущ джэгу кіэ тельыджэ дыдэмкіэ цІыхубзхэр. Зэрыгуры-Іуэгьуэщи, мы Іуэхур ёхьэліащ мы гъэм шышхьэјум и кіэм - фокіадэм и пэм Нал-шык а спорт лізужьы-гъуэмкіэ щекіуэкіыну ду-

ЯПЭ ДЫДЭ игъэщын куейр Менчик Верэщ. Аращ Цыхубэхэм я деж шахматымкіэ япэ дунейпсо чем тионкэу щытар (1927-1944). 1906 гъэм мазаем и 1944). 1906 гъэм мазаем и 16-м Москва къыщалъ-хуащ. И адэр чехт, и анэр инджылызт. И ныбжьыр илъэсибгъум иту джэгун щіндзащ. 1921 гъэм и уна-гъуэр и гъусэу Инджылышида-аш, 1-2-су Инджылы-тгуэр и гэхээш, Ар еда/эрт шахматист льэш дыдэ Ма-роци и лекцэхэм, езыми зыкылыты-эжырт абы и гьзсак/уз, 1925 гьзм т!зу-нейрэ тек/уаш Инджылы-зык и чемпионкэ Э. Прайс. 1926-1927 гьзхэм Инджы-лызым шрагъзк/узк шахмат чемпионат элеуэр къыши-хьзхуаш цыхубзхэм я деж. 1927 гьзм, дунейпсо олимпиара щек/узкым, Лондон къыщызэ/уахаш

олимпиадэ щекгуэктым, Лондон къыщызэјуахащ цыхубэхэм шахматымкіз я япэ дунейпсо чемпионат. Абы Менчик ефіэкіыныгъэ ин дыдэ иlэу щытекіуащ: партиплі къйхьэхуащ, зыр партіліпі кыйкьзуаці, зыр зэрытемыгльякіуэу цухащ, Етіуанэ дунейпсо зауэр кьэсыху, абы агмуатэ бжы-гьэцхуэкі) е абы ецикы! ээ-пеуэхэм бжылэр шиубы-даш Гамбург (1930), Прагэ (1931), Фолькстон (1933), Варшава (1935), Стоктольм, Буэнос-Айрес (1939) кьалэ-хэм.

хэм. Менчик шахматымкіэ цыхухъу зэпеуэхэми хы-хьауэ щытащ дунейм и тхы-дэм щыяпэ дыдэу. Зэфіэдэм шыянэ дыдэу. Зэфлэ-кышхүн кьигьэльэгьуауэ пхужы!энкъым, ауэ 1937 гъэм Марибор япэ щищауэ шытащ, а зэманым ц!эры!уа Шпильман Р. тек!уэри. 1935 гъэм Москва щек!уэкІа ціыхухъу дунейпсо шах-мат зэпеуэм хэтащ, ар-щхьэкіэ иубыдыфар иужь шхьэк/э мубьдыкфар мужь урыпіэры (пэжщ, эхьхээ-хуэхэм шыгтек/уахэм яшыш флор Сало дригъэк/уэк/а зэlушіэр льэныкьунтіри эз-рытемыгъэк/уауэ мухаш). А эзманым ар Москеа ди къзданым и калашхэжэм и шахматисткэ нэхь льэш дыдэ-хэу 10-м эзуэ шадэджэгүэш. Абыхэм ящьшу бгъум уражы и хаханых эхэм за на эхэм за эхим з къафіихьэхуаш, зы зэіущіэр зэрытемыгъэкіуауэ иухащ квафілкьяхуащ, зы заіушізра зэрытемыгьяхінуэз уікуащ. Языныкъуэ эріушізуахи Менчик кыра рінушізуаты менчик кыра рінушізуаты містист льэці дыдэху Эйве Макс, Решевский Самуил, льзінькі уадры у кърпънтэ, Пакистаным щыш, Инджы-лызым куадра и чемпиону шыта Мир (Ныр) Султан-куан сура уістуаты пака-тист ціэрыіузам. 1942 Гээм гроссмейстер Мизес 5 дэджэгуати, 4-р тыншу кыра шізуаты уба жышкэрт. И кыра шізуаты уба жышкэрт.

И къару псори ирихьэла бзыльхугъэхэм я деж шах мат джэгукІэм зыщегьэ у-жьыным. АрщхьэкІэ пасэу жывным. Аршдызкіз пасаў дунейм ехыжащ - 1944 гъэм бадзэуэгъуэм и 27-м и анэмрэ и шыпхъумрэ и гъусэу Лондон щыхэк!уэ-дащ, фашист авиацэр Ин-

можь.
Менчик Верэ псом хуэмыдэу къехъул!эр джэгук!эм и к!эухырт.
МАХЪЩОКЪУЭ
Мухьэмэд.

Адыгэ Республикэм и къзрал нып

Къэбэрдей-Балькъэр Республикэм и дамыгъэ. 1997 гъэ

Къэбэрдей-Балькъэр Рес публикэм и нып. 1994 гъз

• Псапэ

ГущІэгъу зыхэлъ шІалэгъчалэ

Илжыблагъз КъБКъМА-м товароведениемрэ коммер-цэмкіэ и къудамэм и студент-хэм псапащіэ Іуэху ялэ-жьащ. Абыхэм Республикэ <u>сабий клиникэ сымаджэ-</u> щым геронтологиемрэ онкологиемкіз и къудамэм щіым щыт, бгъэіэпхъуз хъу кондиционериті тыгъз хуащіащ. Студентхэм кърахьзжьа Гузхум къыхыхьащ «Жор Плъыжь» дунейпсо зэгухьэ ныгъэм и къудамэу КъБР-м

<u>шыІэри.</u> - АПХУЭДЭ жэрдэм дызэриІэр ди факультетым и де-кан, профессор Къудей РусщыжетІэм, абы Іуэхур цдиіыгъащ, - жиіащ акакъыддиіыгъащ, - жиіащ ака-демием товароведениемрэ коммерцэмкіэ и къудамэм и студсоветым и унафэщі Иб-риев Рустам. - Дэ мызэ-мы-

тізу мы сымаджэщым дытізу мы сымаджацым дықыды, сабижал жаңым, сабижал аншылықым, коң дақым, коң

эор апхуэдэ тыгьэм зэрышыгуфіыкідар къыхигьэщащ икіи абыкіз къахуэупсахэм фіыщіз якуищіащ. «Сыт хуэдизу зэманыр гугьу мыхъуами, ціьхуфіхэр дунейм щынэхъыбэш, - жиіащ Щомахуэм. - Ди сабийхэм я деж щізупщіакіуз къакіуэурэ міыб жышідуагр сэ фіыуз къэсцыхуащ. Ахэр гущіэгьу зыхэль, дэіэпыкъуэгъу хуэ-ныкъуэ псоми сэбэп зэра-хуэхъуным щіэхъуэпс щіа-лэгьчалэш».

шхьэшэмыші изэ

• Хъуэхъу

Бахъсэн районым хыхьэ Зеикъуэ къуажэм щыщ /Пнээм Маринэ Хьэсэнбий и пхъум и махуэ лъапіэмкіэ дохъуэхъу Узыншагьэ быдэ уніэу, ун насып вагъуэр уэгум льагэу

иту, дэрэжэгьуэмрэ гуфіэгьуэмрэ уи Іэпэгьуу, уи мурадым-рэ гъацціэмрэ зэг ехуэу, Іыхьлыхэр, благъэхэр къыпццхьэщыту, уи Іуэхущіафэхэр псоми я щапхъэу ущытыну, ціыхубз насыпым я нэхъыфіымкіэ Тхьэр къыпхуэупсэну

Адыгэ дамыгъэхэмрэ НЫПХЭМОЭ Сжыжы гъунэгъу

к1э щытепшащ адыг паш-тыхкэр (сультанкэр - (1382 гъэм кънщыщіздая) 1517 гъз пщіондэ). Дэтхэнэ мамлюк дэящим паштыхкамевам ида-выть 5 (герб) иlащ, абыхмам пъабжьэ якуэхкуар пасэрей кэтхэм къйзэранскія дамы-гэххэрш, Апхуэдэш, псальэм паштіз. Бейбаре, Къальды, Бэрккукъу, Къайт-бей сымэ я памыгъхукъу, Къайт-бей сымэ я памыгъхустар.

Бэркіукіу, Къвійт-бей сымэ я дамыгьзур: Хьэт дамыгьзур: Хыэт дамыгьзур: Хыэт дамыгьзур: Хыэт дамыгьзура култамкіз, щапкуь якууяхьув пасэрей адыгэ лэлікьхум - зикуамуро синдумыр у Абыхум кэрал дамыгыу (гербу) зэракьаш, Ар дылэм цаккэт гохиру Борэ Аслыя дамыгы у Кыргы байыгы байыгын байыгы байыгы

«Синдикэм (тэман теса адылэ къэралым) къалэ ціэращіэ куэд итащ, езым и ахъшэ пиушціу, ка Фіьшіэм и јуфм іус
альдж къалэхэм сату дищіу
цытащ». Ильэс шитхукіэ
зфіэта нэужь, гуащіэмащіэ
хърни, Сицикэр Боспор къзралым хаххэтащ. Синдикэм и
тепшэл ваштаткук гезами ихъ-

ралым мыхызгыш, Синдикэми и кы-рал дамылгырэ ныпрэ и Лэку, Боспор кыралым и паштых-хэм я нэхыбапПэр адыгэт е адыгэль зышПэт адыгэ пкыр-рылъхут. Араш абыхэм я кэр-рал дамылгыр адыгэхэм я деж кышүжжару шПышктар, XVI-XVII л1эиЦыгкуэхэм Кыборлейи алуужынылгыш-

XVI-XVII лізіціыгьуэхэм Кьэбэрдейн закуальніягьзін-хуу игьуугау шьташ, Ар зи фівігьэр інцы ціэрыју йнагі-ра абы и ціэбэлжумэры, Абы-хым я яіац діэліж (клэрал) да-мытьэрэ вімірэр, Клэбэрдейн и тхыдэм фівіу ціытьуаз Пожі-даев В.П. зэриткымісі, «дзэм и пашэ інцыме уэркым, зекіуэ шежэкіў, и ныпівр здрежэжкэ, ныпым хаціыхымі дээнцым и метома далуальным метома далуальным манама далуальным метома далуальным далуальн

Нарт эпосым и купіцІэр дунейм къызэрытехьэ льандэрэ (ильэминишеминиту и цэк Б) алыгэхэм къвлог хэтурьак (у) дамы-гэх Б эздэгэр. Тхалэр шыхьэт тохьу замыг ъхум махьэлэны хуэ зэраГам. Къышежьат каш Гэм дамыг ъхум кызлэныр Ушиlш: абык Бэ пъэнах уэт цыкум бгългаль мылькур — шил Бишм, хъэшимнухм, Гэмэнсмэхэм, Бицэ-фашуум традзууродинден деятинден деятельным правыться, п радазуу-ро. Хум-хумурэ ар хумуаш дъликыми правыться, и къзлични знубгуаш, Дамыгъэр нэхь иужыЫужІэ традээ хьуаш нып-хм. ДАМЫГЪЭР лъэпкъым и кІэ щытепщащ адыгэ паць-

Д АМЫН БЭГ льэнкьвым г гхыдэ пэльытэш, абы уригъуа-вэмэ, белджылы пхуэщІынущ гьэпкьым къызэпича гъуэгуа-

1939. Адыгэхмя я кърват, дългикь дамыт-ъм ныбжывшиху и изида наби шыхыт гохуу ди тханурэ ра ди бэзмрэ зыджырэ ди бэзмрэ зыдж шілык-тыліхур. Къмзэрахутамы дамыт шілык-тыліхур. Къмзэрахутамы дамыт да эр. Адыгэхэм я къэрал, лъэпкъ

рэтрац,
Хьэтхм кызэранэк laщ къзрал ныпи. Ныпым вагъунй
хиш кыхаш (кэт льэпкъхм я
зырыз), XIX ліэш шытум адыкэхм эража льэпкь ныпым
хиш кыхаш вагъуз сурэтхэр,
ауэ абыхля я бжыгъэр пщыкіутым нэсаш - адыгэ льэпкь
дара забыхля я бжыгъэр пщыкіутым нэсаш - адыгэ льэпкь
дара забыхля я бжыгъэр пщыкіутым настыкэхм, камыргуейхэм, бесльнейхля, кэтордейхля, мэхэрхэм, жэбэрдейхля, мэхъушхм, мамхэтхэм) я пізара,
дара забыхля
хыра дара тыпш, да рыдэрац
1991 гьэ льандэр Дунейно
хыра дынш, да рыдэрац
1991 гьэ льандэр Дунейно
хыра ныпш, да рыдэрац
1991 гьэ льандэр Дунейно
хыра ныпш, да рыдэрац
1991 гьэ льандэр Дунейно
хыра ныпш, да рыдэрац
1991 гьэ льандэр
хыра
хыра

зэрызэкъуэтыр кънгъэльа гъуэу.
Псори щыгъуазэщ адыгэ дэяшихэм Мысырым (Египстым) къэралыгъуэ щаухуауэ зэрыщытам. Абы илъэси 135-

ныным хэшБахыйц дээшцым и дамыгээр, Анхуэдэ нынхи яшышц Инал и ш1эблэхэм-тальосгийхээр Джылахьсэн-хэрэ, яныныр, Урыс дээлш Шаховский С.И. итхыгыш «Черкасский С.И. итхыгыш «Черкасский Кундег и клуу Чэлимэт и ныным ш1эта дээм Альджыкъуэ-шцым и дээр ээхикъучышым и дэгхүм ш1 альгалиц нынхим эм и углу ми дальгалиц нынхим жери (1641 гъзм). Пожидаевым зи гутъу ищі адыглиц ныпхэм хуэдэ ээрихьаш Къэбэрдейм и иужьерей шацы уэлий Жанхыуэт Кушыку. Ныпым дышэ Іуда-нэк ээлц Быхьаш, шабээ-шитро (зоблэдзау) вагъуищ-рэ (къэбэрдей пщыгъуэхэм я эмых)

Къэбэрдей-Балъкъэрым и хабээхъумэ органхэм къалъыхъуэ 2008 гъэм бадзэуэгъуэм и 12 жэ-щым Іуащхъэмахуэ мүни-ципальнэ районым и ОВД-м ведомствэм шэ-

ОВД-м ведомствэм щіз-мыт и хъумакіуэ къудамэу Нейтринэ поселкэм щы-нэжьакіужэм Ізщэ-кіз ятеуа шізпхъаджащіз-

иЇэщ). Бзаджащ!эхэм ядыгъуащ -----ч ПМ

льабжьэ»-кІэ зэджэр; абы «Ти-тулярикэ»-кІэ йоджэ. «Тхы-льышхуэм» ушорохьэлІэ урыс паштымым и ГьмышІэ иль шІынальэхэмрэ хэхүхэмрэ яз цІхэмрэ абыхэм я дамыгьэ-хэмрэ. «Тигулярникым итиц Кэбээрдей хэкум и дамыгьэри пэрдхэсыпшхэмрэ блырысып-шхэмрэ я дамыгьэри.

пэрджекыпцухмро бтырыскып-пухмро я дамыт кэри. Романов Миханл (1613 -1643) деж къвыщыш1рэду 1917 тъэ пшІондэ урыс паш-тыхьхэм я къэрал, тьянкь да-мытъххм (гербхм) тратхзу пытащ ахэр Къэбэрлей хжу-ми пэрдже, бтырыс пщыхми «зэратепщэр, зэрапашты-хьыр».

ми шэрджж, бтырыс пщыхжи «зэратепци», зэратапцтыхыр». Кээбэрсйм и дамыгъэрхапцыхыйр». Кээбэрсйм и дамыгъэрхапцыхыйр». Кээбэрсйм и дамыгъэрхапцыхый кырам дамыгъэрхапуэм. Кыббэрдейм и дамыгырам дамыгыр дамыгыр зарагырам дамыгыр дамыгыр зарагыр зарагыр шабээниндрэ зыгет ныпыр нэхышыгыр заыгам нагуэх вагьуэ пщыкуяттрэ шаоээ-шищрэ зытет ныпыр нэхь щыцірыі/уар кіахэ адыгэхэм ядежц. Шапсыгъхэм нэгьуэніі тепльэ зиіэ ныпи зэрахьащ. Натхыуэджхэм зэрахьа ныпым тетар вагь уийрэ ша-бээшищрэш. Иван Епліанэм и ээман льан-

дэрэ урыс пащтыхьхэм адыгэп-щхэм ныпхэр къыхуагъэхь зэ-пытащ. Абыхэм ящыщу нэхъ пытаці, Абыхэм яціміцу нэхь цірэві/эру пацітыхь Николай Езанэм 1844 гъэм къзбэрдей пьэпкъым къарита ныпырці, А ныпым и ці!атьым ціјэту, къз-бэрдей шу хахуэхэр Урыс-тырку зауэми (1877—1878 гъз-хэм) Япэрей дунейпсо зауэми хэташ.

этащ. Къэбэрдей-Балькъэрым ав-Къбордей-Балъкъэрым автономие (къэралыгъку) и Из тономие (къэралыгъку) и Из хъуа нуужь, 1937 гъэм мукъуа-улъуу мазъм и 24-м къвщтауэ щытащ ди республикъм и япэ дамыгъэр, 1997 гъэ пщондэ абы и теппъом зыбжанэрэ зи-хъужащ, а тъэм къвщтащ Къбордей-Балъкъэр Респуб-пикъм и къърал дамыгъэр. Ар къзоэрдей-валькъэр Респуо-ликэм и къэрал дамыгъэр. Ар зыщар сурэтыщі ціэрыІуэ Пащты Германрэ Аккизов Екъубрэщ. Республикэм и ны-

ыр 1994 гъэм къащтащ.

МАХЪСИДЭ Анатолэ.

«Государственные и нацио-нальные символы Кабардиальные символы каоарды-но-Балкарии. История и современность» тхыльым къитхащ.

Шэрджэс, бгырыс пшыхэм я дамыгы

● КъБР-м щыІэ МВД-м

Хабзэхъумэхэр зыукІахэр къальыхъуэ

зэу б. «Вулкан-5» лэжьыгъэр йо-- буукан-5- дэжылгээр йо-күрж. Гуацикэмахуэ күйж ам и дыкэлгэ-дэжылгээр ми-ицээн илэжайуээхмээ ха хүрэж ий бар хурэж бар хурэж бар хурэж бар хурэж и бар хурэж бар АБЫ ХЭКІУЭДАЩ милицэм ч сержант нэхъыжь Сарбаи сержант нэхъыжь Сарба-шев Магомедрэ (1974 гъзм къалъхуащ, унагъуэщ, бы-нит и изщ) милицэм и сер-жант нэхъыжь Мэжджыхь Арсенрэ (1982 гъзм къалъ-хуащ, унагъуэщ, зы сабий

КъБР-м щыіым и Іуацихьма-хуз куей кіхудамм уголов-нз Іужу кънізтащ 226-нз статьям и -В пунктым 4-нз Ізихьм, 22-нз статьям и 1-нз Іыхьям, 21-нз статьям япкь иткіз. Къзбэрдей-Балькъзрым и хабзяхыумэ организэр рес-публиком щыпсэухэм къы-вользіу мы щіэлихьаджа-тэр, иужь зэманым ялэжы

БзаджащІзхэм ядыгнуащ хэкіузадахм я зым и ПМ кІрахкуэмрэ АКМС - 7.62 мм автоматымрэ. ШІзпхъаджагьэр къншыххуа шІвпілам щолажь УФ-м и Прокуратурэм и следення комитету КьЄР-м щыІзм, УФ-м и МВД-мрэ ФСБ-рэ я Гуз хущІату КьЄР-м щыІзм я гуз хушіату КьЕР-м щыІзм я лэжьа-кіухэхэ зыхат гулып. гьэр, иужь зэманым ялэжьа адрей щІэпхъаджагьэ хьэ-

Щіыпіэр къыщаплъы- щіэкіхэр къэхутэнымкіэ, ым къагъуэтащ: мм хъу 9 убыдынымкіэ хабээм и възу 7, мм 5.45 хъу гиль- хъумакіуэхэм сыт и лъэны-

40-49-10; УФ-и и ФСБ-и и Управ-пензу КъБР-и щы эм: 47-15-16. Мыхьэнэ зи!э хъыбар къызыбгъэдэк!ыр хэтми хэ!ущ!ы!у ящ!ынукъыи, ахъшэшхуэ иратынущ.

КъБР-м н Хабзэхъумз Іэнатіэхэм зыуэ щыт я хъыбарегъащіэ

АЦКЪАН Руслан

ЗэхэгъэкІыгъуэ

г. Егъэлеяуэ сыпхуэзэшащ, уи махуэ къэскІэ си нэгу къыщІыхьэу. ун жалуэ кол СІэщІэпха куэдым сахуэзэжащ, къызэпта Іэджэр дэнэ здэщыІэр?

Укъызэпхыплъу пшагъу эм къысщокъу сыкъыщыплъыхъуэу мы уафэ щlагъы Хишу си лъынтху эр ппэжыжьэ сохъу, бгым сыщыхунти, сыппымыщlатэм.

Блэкlа зэману си псэм къетэж, нобэрей гъащіэм сыдэмыхъущэ. И нэм сыщіэплъэм - бзур мэльэтэж, къысщибзыщіыну хэтщи нэхъыщхьэр

Мажэ зыщіыпіэ мы дуней псор, зыр зым щхьэщыкіыу, ерыщ екізуээ. Жьэхэуэ макъым щошынэ псэр, зэхэлън къуршхэр гъущі упіышкіуауэ

Си хъуре ягъым Ізджи щопэкіу, мы гъащіэм фіыгву эр кърипхъыу жаізу. Уз уизгъэпльар я ахэм я нэгу, зыхэщіыкі къабээ уиіз хъужауэ.

Ахэм я нэгум уэ щіэпльагьуэнт тегушхуэр мащіэу, шынэр нэ хьыбэу. Дэнэ пліанэпи кьуэльу лагьым къыщыпфіэщі махуэм сыт и хэкіыпіэ?

Жэуапыр зэкіэ симыхьэзыр, ауэ зыхэсщіэм егьауэ льынтхуэр. Уи дежкіэ шхьэхьу нэзгьэзэжынт тетщ си льэдакьэм си гьащіэр зы

Дзыхь зыхуэзмыщіу щытауэ куэд щіэгьэкьуэн пэжу къысхущіокіыжыр. Сыбэлэрыгьри - ахэр сфіэкіуэдт, сыпсэут къу аншагъэр си фэм дэкіыжу.

Блэкlа зэману сызыгъэпсэу, зыми пэзмыщlу си дуней шхьэхуэ, жэрыжэм тету сынохъуэпсэкl, плІэм дэлъу сохьыр къыстебна щіы

Схуэпшыныжынуи сымыгугьэж, хэзмыгьэ хву амэ - сынасыпыфlэт Зэман кьэс шыхуэр куэду егуэш, уэри абыкlэ уlэзэ дыдэт.

Дяпэкіэ сшіэркъым - зэкіэ сопсэу эгъэкіуа жәщ кіыхьыр си нэм къышіэнэу. Сыт хуэдэ уасэ шіэстми а псом щхьэм щызбэыщіыжу сэращ зыщіэжыр.

Ди къэралыгъуэр зыми емыщхи, и зыгъэзжіэри зыми хуэмыдэт. Къысхуэціыхужыркъым зэми. Хамэщі сизэрыхьауэ фіэкі къысхуэмыщіэ.

И нэм сыщіэпльэм - бзур мэльэтээ хьэ хьэулейхэр къыщіопльэ си нэм Сэ сыщыблэкікіэ хьэхэр къотэдж, хамэу сальытэу къыщіэмыкіыну.

Хьэм я гупсысэр зытеухуар зышІэр сэракъым - къызгуроІу: зыщіэр сэракъым - къызгурог ауэ и гуапэу сэ къысщыхъуащ псэупіэ сиіэу сызэрыкіуэжыр

Зыхэсщіэу нэкіэ сагьэкіуэтэж, щіы фіьщіэм хэпльэу зэхотіысхьэх Нобэ си гъусэм сащыхэдэжщ, яхызобжэжыр нэхъыфіым хьэхэр.

Сэ къызгурыІуэр зы мащІэ тІэкІущ

Блэкlа зэману гьащіэр зи фіэщ, си псэр уэрати зыхэзыщіыкіыр, Арщи, зэм-зэмкіэ щызгъэгъэфіэж уи деж гупсысэ скіэщіэкіуэсыкіыр.

4. Нобэрей махуэр тыншу эгъэкlуат, сыщальхуа шІыпіэм кьышэскіухьати Лэскэм мээыжьыр кьызэдэірат, си бауэ макъыр зэуэ ипхъу атоу.

Зыр зым къыкъуэплъу жыгхэр къь зэкіэщіэујузу, зэїущэщэжу. Дэтхэнэ зыри, си нэр ху эзэху, щіылъэм ху еплъыхырт, зиущэхужу.

Кхьужьеижь закъуэм нэр стримыхт, дэуейуэ и щхьэм зэгулсысахэр. Зы кхъужь тыгъуа къысхуредзых, къахэліиикіыу щіым къытехуахэм.

«Мыращ къыплъысыр, - жиlэ къысфlощl, къащти уи гъуэгум ныгеувэжыт»... Ар куэдрэ гъащјами къызищlащ, зыгуэр къысхуидзмэ, зэфlэкl къыфlэщly.

Аршхьянэ сэри Іэджэ сыхуейт, мы дунеижьыр зыхуэфіхэм ещхьу. Блэкіа зэману псэм и щыхьэт, абы зы хэлькъым уэ умыщіэжу.

Уи гъащ1эр зыми щымыщ хвужынт узыхуей псори шытам къскъул1эу.

Аращи, фіыщіэ хуейщ хуэсщіыжын зыгуэр сыт щыгъуи сыхуэзыгъаліэм

Мы махуэр тыншу сэ къысщыхъуат, ик1эм гупсысэр къемыблыжатэм. Къишащ а псори зы кхъужь тІыгъуам къыпымыхунк1э хъунт, ар ищ1атэм.

5. 5.
Блэкіа зэману си псэр зэджэж, уэ уикіын хуейуэ къызгурыіуакт Дяку дэль гъуэгуанэр зэм сщог зыкъуэзгъэпщкіуэну сыхэтщ уи

Арщхьэкіэ нобэр уэздыгьэм ещхьщ, кімфіьм ухэтми укъыщінгьэщу. Къыптопсэ, жыпізу си нэр ирещі, уримыгъапльзу и нэгу нэгъуэщіым.

Сэ сыщіохъуэпсыр сиплъэну нэгу, зыхэсщіэ хуабэр си гущіэм нэсу, си налъэ къэскіэ къыхихрэ нэху мы дуней щіэншэм піейтейу э хэпсэ

Мис а гурыщіэрщ сызыгъэпсэур, абы сыт щыгъун сызэрыпэпльэрщ. Псэкіэ гуапагъэри къыщазэу нобэрей махуэр а псоми пылъкъым

И щхьэм къыщихьэ урихужьэнщ

Нобэрей махуэм мис ар и хьэлщ, сышошынэжыр абы и шыкІэм.

Сэ лъэхъэнитым фякум сыдэтщ. Нызогъэзэжри - дэнэ щы!э? Япэк!э сок!уэри - укъысхуэтщ, уэрыншэм, хуэдэщ дунейр пэш щ!ы!эм.

Блэкlа зэману си уэршэрэгъу, сигу илъ ныбжесlэм, си псэр мэтыншыр. Уэ сыппызыщірэ эзшыгъуэ нэхущ, уи дежщ псэхугъуэ къыщызгъуэтыжыр.

Къызэрытлъысыр щІалэгъуэр зэщ, жьыгъэр зыбжанэу къысщыхъуащ Мы къекіуэкі къомым сэри сесэнш ар Іэмалыншэщ, зимыіэщ гъазэ.

Къеузыр си псэм хэтынкіэ хъунщ, си натіэм итыр нэсхьэсыхункіэ, ауэ мы гъащіэми сыщіыгъунщ, си гум къыдыхьэр хэзгъэщхьэхукІыу

Блэкlа зэману си уэршэрэгъу, гvм къипсэлъыкlыу къыздэгъуэгурыкlуэ, уэ пщыщу схэльыр нэкъыбэ мэхъу, къмилысхэппщари сщіэркъым куэдыіуэ.

Дауэ щымытми - ар зэфіэкіащ,

Къыспэплъэж мащІэр ихьыжмэ жьым, в киньнин нэпжыджым щэныфІэу кхъащхьэ къищынщ нэджыджым щэныфізу кхъащхь Гъащіэр хамэшу къыщіэкіыжынщ, шэсынщ нэгъуэщіи - ар бгъуэтым къащтэ.

7. Нобэрей гъащізу дунейм и щэ ху, пщэдерей махуэу гугъэм и джакіуэ ныфщыгугъ си псэр къэвмыгъэщІзкъу, псэм уебэкъуэныр псом нэхъ икlагъэщ

Си натІэм итым сыныфхуишащ, Іэмалыншагъэм дищІащ зэгъусэ Фи гъуэгу сфіэщіами сытезэшэн, сыдывокъэхыр, іэджэм севгъасэу.

Блэкіам сепціыжу сыкъэмыса, хэзмыгъэхуну абы зы налъэ. Фэри си гупэр ныфхуэзгъэзащ, фигу илъыр слъагъуу фи нэгу сивгъаплъэ.

Нобэрей гъащізу дунейм и щэ ху, пщэдерей махуэу гугъэм и джакіуэ, сыффіэліыкіами фызыхэсщіэху-нэхъыщхьэр си псэм хэвукіыкіакъы

Ар гурыфіыгъуэу сэ схурикъунщ, къысхуэна гъащіэр есхъэкіыхункіэ. Сыпсэущ иджыри. Сыт-тіэ нэгъуэщі фызэхыхьами къысхуэфщіэфынур?

Зылі къигъэщіэни сэ къэзгъэщіащ, ауэ сигу пыкікъым мы дунеижыр. Си псэм и нэзыр си нэм къьшіощ, ар зыгъэтхытхыр зыми имыщіэ.

Псэр мэхвур уафэм нэхъ пэгъунэгъ у кэтщ жыыгыэр шынэр кыстригыкіуэну. «Біншу уліэнум, гьащіэр ужэгыу, псэу апщіондэхукіэ», - итщ си тхыэкіумэм

«Iyaшхьэмахуэ», «Нур» журналхэм, «Адыгэ псальэ» газетым я лэжьакіуэхэр **Іутыж Бо** рис Къуней и къуэм хуогузавэ и малъхъэ **Сурмэмэт Мэстафэ Исмел и къуэр** дунейм ээрехыжам къыхэхіыу.

Редактор нэхъыщхьэ ХЬЭФІЫЦІЭ Мухьэмэд

РЕДАКЦЭМ И КОЛЛЕГИЕМ ХЭТХЭІ ЖьэкІзмыхъу Маринэ (редактор нэ-хьыцкьм и къуздзэ), Ширдий Маринэ (редактор нэхьыщхьэм и къуздзэ), Гъу-рыжь Мадинэ (жэуап закъх секретарь) Жыласэ Маритэ, Льости Муээ, Ньбэжь Танеэ, Уэрдокъуэ Жанеуэрт, Хьэжы-кьарэ Алик, Шал Мухьэмэд.

ДИ ХЭЩІАПІЭР

дей-Балъкъэр Республикэ, Налшык къалэ, Лениным и ц!эк!э щыІэ уэрам, 5, ебгъуанэ-епщІанэ къатхэр.

360030. Къзбэп

ТЕЛЕФОНХЭР: редактор иэхьыщхьэм, секретарын 42-56-19; редактор иэхьыщхьэм и кьуэдээхэ 47-31-54, 47-33-23; жэуап зыхь секретарым - 42-22-82 екретариатым - 42-22-66.

секретариатым - 42-22-66. КЪУДАМЭХЭМ: политикэмкЪ, жылагъуэнрэ льянк і ІузухэмкЪ - 42-22-86; къуажэ гъашЪмрэ эко помикэмкЪ - 47-22-63, 42-57-59; шлихабээмкЪ - 42-22-83; кабухъхумэ Гузух-427-53-6; побревательстм - 42-22-89; хабухъхумэ Гузух-42:75-36; оборевателхэн - 42-22-89; хабоххуул Гуху ш1ан1 хум ягдэгжжэнжий 5 - 42:60-53; хамбары ш1ан2 хум ягдэгжжэнжий 5 - 42:60-53; хамбары жэныг хум ийныг хим 5 - 42:63-64, 47:33-15; халга жэныг хум ийныг хим 5 - 42:63-64, 47:33-15; халга камгухум - 42:21-88; корректорхум - 42:60-27; бух гатгерием - 47:31-69; ЗВМ-им поператорхи - 42:22-84 компьютер Гухуш1ан1эм - 42-26-41; сурэттехым 42-75-78.

Теддээ тхыгьэхэм кьыщыхьа бжыгьэхэм, кьыщаГэт Гуэхутьуэхэм я пэжагьымк!э ахэр зытхахэм нэсу жэуап яхь Авторхэмрэ редакцэмрэ я Гуэху епльык!эр зэтехуэ зэпыту щыткым.

Мы къмдэк Імледум елэмемалиц; жэуап зыхы секрегарым и кърэдзэ Къашиюкър Эллэ, редактору Уэрлокъру Жена, корорсторух ЦПслажи Инпо (1,2-по пап.), Табыщ Дипара (3,4-по пап.), Табыщ Дипара (3,4-по пап.), Табыш Дипара (3,4-по пап.), Табыш Дипара (3,4-по пап.), Табыш Дипара (3,4-по пап.), Табыш Дипара (3,4-по пап.), Табы Дипаманулгы (3,4-по пап.), Табы (3,4-по пап.), Мэлбахъру Анжелэ, сурттыц/ Бипу Жаниэ.

Номерыр "Адыгэ псалъэм" и компьютер ІзнатІэм щагъэхьэзыращ. Газетым Іэ тедзэн хуейщ сыхьэт 20.00-м. Щытрадзар сыхьэт 20.00-рщ.

ексыр 51531**ө**Тираж 10.008**ө**Заказ №239